

SCHAAKVERENIGING

Erasmus
Erasmus

Opgericht 5 september 2005

- K** - Ook een reservepion is teveel
O - Jeugdtoernooi Erasmus
R - Het vierde op de wip
T - Het ei van Columbus
E - Afgeworpen door een zwart paard
- Het zesde triomfeert! Promotie!
- Schaken in de moderne literatuur
- I** - Het vijfde ontloopt degradatie
N - Het derde eindigt in mineur
H - Het vierde blijft in de tweede klasse
O - Personalia
U - Het eerste boekt de eerste puntenwinst
D - Erasmus maakt kennis met de nieuwe
kampioenen

Lof der zotheid 6

April 2009

4^e jaargang

SCHAAKVERENIGING ERASMUS

Opgericht 5 september 2005

Speelzaal:

Mavegebouw Melanchthon Schiebroek
Icarusstraat 1
3054 PM Rotterdam

Bereikbaar met openbaar vervoer:
RET tramlijn 4 (Argonautenweg)

Schaken voor senioren en oudere jeugd vanaf ongeveer 16 jaar:

- maandagavond
- 20.00 – 23.30 uur
- interne competitie
- externe competitie 7 wedstrijden per seizoen tegen andere verenigingen
- contributie €90,-
- contributie dubbelleden €45

Jeugdafdeling vanaf ongeveer 6 jaar:

- maandagavond
- schaakles: 19.30 – 20.00 uur
- jeugdcompetitie: 19.00 - 19.30 uur
 - begeleiding naar alle erkende schaakdiploma's
 - Erasmus voorjaarstoernooi
 - voor oudere jeugd: meedoen

Jeugdafdeling vanaf ongeveer 6 jaar:

- maandagavond
- schaakles: 19.30 – 20.00 uur
- jeugdcompetitie: 19.00 - 19.30 uur
 - begeleiding naar alle erkende schaakdiploma's
 - Erasmus voorjaarstoernooi
 - voor oudere jeugd: meedoen

Ereleden:

Jan van Dijk
Arie de Jong
Henk J. de Kleijnen

Lid van verdienste RSB:

Jan van Rijn

BESTUUR

Voorzitter:

Ron Ansem
telefoon: 010 4217510
e-mail: voorzitter@sv-erasmus.nl

Secretaris: Leo Verhoeven

telefoon: 010 4613917
e-mail: secretaris@sv-erasmus.nl

Penningmeester: Jan Melis

telefoon: 010 4653714
Rekening: 1138.34.098 t.n.v. sv-erasmus
e-mail: penningmeester@sv-erasmus.nl

Competitie leider intern:

Cor van As
telefoon: 010 5910352 en 06 51437174
e-mail: competitieleider@sv-erasmus.nl

Wedstrijd leider extern:

Jaap van Meerkerk
telefoon: 010 421 3746
e-mail: wedstrijdleider@sv-erasmus.nl

Jeugd leider:

Maarten Versluis
telefoon: 06 19826767
e-mail: jeugdleider@sv-erasmus.nl

Redactie clubblad:

Arie de Jong
telefoon: 010 4823969
e-mail: redactie@sv-erasmus.nl
Jaap Staal
e-mail: jaap@metnaaldenpaard.nl

Website:

www.sv-erasmus.nl

Webmaster:

Jan Hoek van Dijke
e-mail: webmaster@sv-erasmus.nl

OOK EEN RESERVEPION

IS TEVEEL

Het lot was ons eerste niet gunstig gezind in de ontmoeting met het reserveteam van De Pion uit Roosendaal, dat ons zaterdag 7 maart een bezoek bracht. Op papier een ploeg waartegen resultaat mogelijk was en lange tijd was de hoop levend, dat deze keer nu eens wel succes op ons lag te wachten. Om prompt 12.00 uur werd de wedstrijd gestart, maar bord 2 was bij ons nog onbezet. Die toestand bleef zo een kwartier voortduren en werd telefonisch contact gezocht met de afwezige Jos van der Kaap. Dat contact was alleen mogelijk met een voice mail en daarmee is het niet gemakkelijk een gesprek te voeren. Wachten dus maar of hij voor 13.00 uur zou opdagen. Intussen was Frits Steenberg uit een belendende zaal opgetrommeld – een zaal waar ons jeugdtoernooi aan de gang was – en die stond nu in de wachtstand om de open staande plaats op te vullen. Tien voor enen ging Frits maar zitten en moest in sneltreintempo de inmiddels fors opgelopen tijdsachterstand zien te nivelleren.

De al gesignaleerde hoop werd gevoed door Jan Seeleman, die als eerste een voorsprong liet aantekenen, een bezigheid die uw redacteur – die dag toezichthouder – met graagte vervulde.

Uit een Caro Kann wist Jan eerst een pionnetje te halen uit de zwarte achterhoede, waarna Zwart ook nog eens voortging op de weg naar zelfvernietiging.

Al op de 14^e zet stond Zwart al goed in de min en hij verergerde dat met:

14...., Lc5 15. e6, Pe5 16. Lxe5, Txd3 17. e7

Die pion is de bekende nagel aan de doodkist en Zwart heeft geen tegenaanval met 17...., Lxf2+.

17...., Lxf2+

Zwart had hier nog een kans op verzet met: 17...., Lxe7! 18. Dxe7, fxe5 19. De6+, Td7 20. Td1, Thh7 21. Txd7, Txd7 22. 0-0, Kc7 23. Dxe5+, Kc8 24. Df5, Kc7 25. Df4+, Kc8 26. Te1, Dd8 27. Df5, Kb8 28. De5+ Het eindspel is dan wel gewonnen voor Wit, maar het was in ieder geval beter dan wat gekozen werd.

18. Kf1, Db5

Dat is wanhoop, maar ook 18...., fxe5 is kansloos na 19. Df8+, Txf8 20. exf8D+, Td8 21. Dxf2 en Zwart blijft een toren achter.

19. e8D+, Td8+ 20. c4

Zwart geeft op. Het is mat op c7 of na 20...., Db6 op d7 met Df7.

Leo de Jager had uit een Franse ruilvariant met zwart een behoorlijke stelling opgebouwd. Maar plotseling stortte zijn stelling in...

Pion e6 is het witte doelwit en Zwart had met 26..., Te8 de uitslaande brand nog kunnen bestrijden.

26..., Pd7 27. Txe6!

Als Zwart de toren slaat blijft hij 2 pionnen achter.

27..., Txxg3

Leo meende hier een stuk te winnen.

28. Dxd5

Nog sterker: 28. Tae1!, maar ook 28. Txxh6 ziet er tof uit!

28..., Td3

Wit kan nu mat bewerkstelligen.

29. Df5+, Kg7 30. Tg1+

Zwart geeft op.

Frits was tegen enen aan bord 2 nauwelijks aan zijn inhaalmissie begonnen en hij deed dat op een manier dat binnen de kortste keren de verloren tijd behoorlijk was gecompenseerd! Tegen die tijd kwam Jos zich melden, maar hij kwam een paar minuten te laat om Frits zijn werk in de jeugdruimte te laten voortzetten.... Jos meende dat pas om 13.00 zou worden begonnen.... De aan ieder gezonden e-mail met opstelling en andere bijzonderheden vermeldde echter duidelijk dat met noen het maal zou worden opgediend.

Henk de Kleijnen was voortvarend begonnen met onrust stoken in de zwarte koningsveste. Nu heette die tegenstander Onrust, die was dus wel wat gewend!

16 zetten waren gedaan toen Henk al remise had kunnen maken!

17. Lxxg6, hxxg6 18. Dxxg6+, Kh8

Een paar schaakjes waren nu voldoende geweest om het halve punt te laten registreren.

19. Pg5?

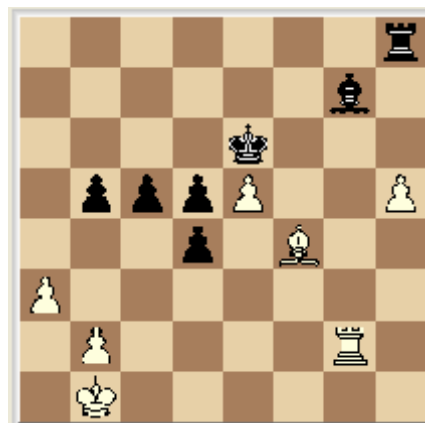
19. Ph4, Ld6 20. Dh6+, Kg8 21. Pg6, Dg7 22. Dxxg7+. Kxxg7 23. Pxxf8 had een gunstig eindspel opgeleverd.

19..., Ld6 20. Te3, Dg7 21. Th3+, Kg8 22. Dxxg7+, Kxxg7

Nu waren de zaken omgekeerd en stond Zwart er florissant voor! Een stuk meer en 2 pionnen daarvoor in ruil.

Na 32 zetten was het bord al danig leeg geplukt en meende Henk nog wel een remise aanbod te kunnen doen. Zwart wees dat terecht af. Nog later liep de achterstand nog verder op en wist Zwart op eenvoudige wijze het punt veilig te stellen.

Pieter Sturm moest lang geduld oefenen voordat zich de gelegenheid voordeel te bereiken.

43...., Lxe5 44. Tg6+, Kf5 45. Lxe5, Txb5

De loper loopt niet weg.

46. Tc6

Andere zetten bieden minder kans.

46...., Kxe5 47. Txc5, d3 48. Tc1

Dit verliest snel. De stelling is niet eenvoudig! Het is zelfs de vraag of Zwart wel kan winnen....

48. Kc1!, Kd4 49. Tc8! De witte toren moet steeds schaak kunnen bieden, daarom moet hij naar de achtste rij. 49....,Th1+ 50.Kd2, Th2+ 51. Kc1, Tg2 52. Th8, Tc2+ 53. Kb1, Kc4 54. Th4+, d4 55. Th5, b4! 56. axb4, Kb3 57. Th3, Txb2+ 58.Kc1, Tc2+ 59. Kd1, Kc3 60. Th8! Ik zie niet hoe Zwart nu nog winst kan afdwingen.

48...., Kd4 49. b3, Te5 50. a4, d2 51. Td1, Kc3

Wit geeft op.

Intussen ging Leo Verhoeven onderuit, zijn tweede nul in successie! Die serie is niet geschikt te worden voortgezet!

Andrzej Pietrow ontmoette een vogeltje, dat de lente te vroeg in het hoofd had.

We luisteren even naar het gekwinkeleer!

Peter Kuijpers – Andrzej Pietrow

Commentaar:Pietrow

1. f4

Bird, ons vogeltje!

1...., d5 2. Pf3, Pf6 3. e3, c5

Pietrow: Meestal speel ik tegen dit systeem e6 en c6 gevolgd door a5.

4. Le2, Pc6 5. 0-0, g6 6. d3, Lg7 7. Pc3, a5!?

Interessant, maar de voorkeur verdiende: 7...., Lf5! 8. Ph4, d4 9. Pa4, b6 10. Pxf5, gxf5 11. Lf3, Dd6 12. e4, fxe4 13. dxe4, e5 en Zwart staat prima.

8. e4, a4 9. h3?

Verzwakt alle velden rondom de witte koning. Juist was: 9. e5, Pg4 10. Pg5, Ph6 11. Lf3, Le6 met gelijke kansen.

Na de tekstzet komt Wit direct verloren te staan.

9...., a3 10. e5, axb2 11. Lxb2, Ph5 12. Ph2, Pg3 13. Te1

13...., c4?

Lijkt zeer sterk, maar 13...., Db6 beëindigt de partij direct!

14. d4, Lh6 15. Lf3, Le6 16. Lc1, Da5 17. Pe2, Pxe2+ 18. Txe2, Dc3 19. Le3, Ta3 20. Kh1, 0-0 21. Pf1, Lg7 22. Lg1, Da5 23. Pe3, Tfa8 24. g4, f5

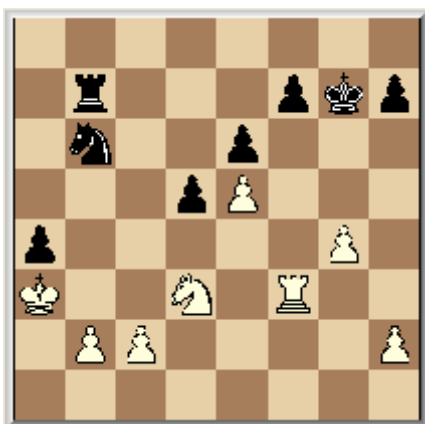
Onnodige complicatie. 24...., Dc3 wint hier direct.

25. gxf5, gxf5 26. Tg2, Kh8 27. Lh5, Dc3
Wit geeft op.

Broer Paul Kuijpers had aan onze invaller, de onverschrokken Frits Steenbergen, de handen meer dan vol. De partij vorderde zeer snel en de kansen bleven daarin steeds gelijkwaardig, Dat bleef zo tot het eindspel toe en ook toen was de uitslag altijd in de buurt van remise. Uiteindelijk ontstond zelfs een stelling, waarin Frits materiaal had ingeleverd (was zelfs niet nodig geweest!) en hij het theoretisch eindspel van K+T+L tegen K+T moest uitspelen. Dat eindspel is al lang geleden uitgevogeld en staat bekend onder de naam stelling van Philidor (al in het jaar 1749). In dat eindspel gaat het om het bereiken van een bepaalde stelling met de onderliggende koning die tegen de rand gedrukt staat. En dat gaat dan ook nog maar sporadisch op en dan nog alleen als de sterkste partij aan zet is! Frits had er eens iets van gehoord, maar had toen zeker niet voldoende

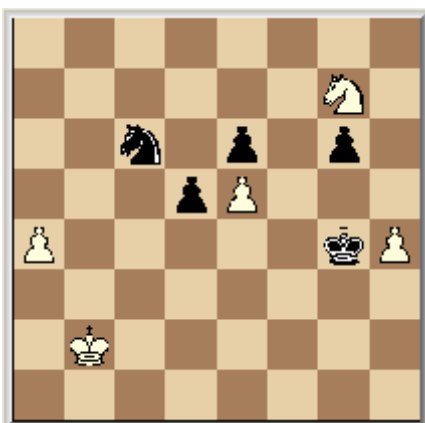
geluisterd....daarom verloor hij toch nog!
Jammer, jammer!

Bleef over Jaap Staal, die moest knokken toen de tussenstand 3-4 in ons nadeel was geworden. Wit (Van Loon) wilde wel op aanval spelen, maar Jaap ruilde de dames, waarna het boudoir kon worden opgeruimd. Was daarna ook de elegantie verdwenen? Ach nee, het schaakleven biedt zoveel meer! Er werd steeds meer materiaal naast het bord geplaatst en toen de tijdcontrole was gepasseerd, bood Wit voor het eerst aan het punt te delen.

Best wel gefundeerd, maar Jaap hield rekening met onze belangen.

43...., Pc4+ 44. Ka2, Tb5 45. Tf4, Ta5 46. h3, Tb5 47. b3, axb3+ 48. cxb3, Ta5+ 49. Kb1, Pa3+ 50. Kb2, Pb5 51. Ta4, Txa4 52. bxa4, Pa7 53. Pc5, Pc6 54. Pd7, Kg6 55. h4, h5 56. g5, Kf5 57. Pf6, Kf4 58. Pxd5+, Kg4 59. g6, fxd6 60. Pg7

60...., Kf4

61...., Kxh4 61. Pxe6, g5 62. Pc7, g4 63. Pxd5, g3 64. Pe3, Kg5 65. Kc3, Kf4 66. Kd3, Kxe5 67. Pg2 en remise in onontkoombaar.

61. Pxe6, Kxe5 62. Pf8, Kf5 63. Kc3, Kf6 64. Pd7+, Kf5 65. Pf8+

En Wit bood maar weer eens remise aan. Jaap ging onverstoort verder...

65...., Kf6 66. a5

Nou, hier dan, dacht Wit.

66...., Pxa5 67. Pxd6, Kxd6 68. Kd4, Kh5 69. Kxd5

Ja, toen moest Jaap wel toegeven.

En zo gingen we voor de zesde keer ten onder, deze keer met 3½-4½. Maar wat zijn we dichtbij de zege geweest!

Het pleit is nu toch wel beslecht. Het eerste staat radeloos onderaan, maar moedeloos? Nog 3 ronden te gaan, wie weet! Matchpunten zou nog kunnen, maar bordpunten?

De stand:

1. Charlois Europort	10	28½
2. Souburg	8	27
3. Sliedrecht	8	26
4. Bergen op Zoom	7	29
5. Landau Axel	7	25
6. De Pion 2	7	24½
7. HWP Sas van Gent 3	6	24½
8. Terneuzen	5	27
9. Spijkenisse 2	2	11½
10. Erasmus	0	17

Rest programma:

28 maart Bergen op Zoom uit
18 april Terneuzen thuis
9 mei HWP Sas van Gent 3 uit.

**JEUGDTOERNOOI
ERASMUS**

Op dezelfde dag, dat ons eerste PIONierde tegen de Roosendalers, organiseerde ons jeugdcomité voor de tweede maal een jeugdtoernooi. Was vorig jaar een wankel schrede op dit terrein gezet, ditmaal was het voorwerk zorgvuldig tot stand gebracht. Toch verliep het op de grote dag nog niet helemaal vlekkeloos, maar al doende leert men. Een dertigtal jongeren van zes jaar tot al wat gevorderde tieners, afkomstig uit woonsteden van Amsterdam tot Brussel(!), meldde zich aan de poorten van ons onderkomen bij Melanchthon. Zo rond 10.00 uur gingen de deuren open en op papier zou om 10.30 uur de toernooi bel klinken. Doordat de indeling in groepen, vooral door de uiteen lopende “speelsterkte” van de aanstormende jeugd, enige moeilijkheden opleverde, werd iets later dan gepland van start gegaan. Uiteindelijk konden 5 groepen worden samengesteld, die wat afweken van die welke van te voren op papier waren gezet.

In de groepen 1 en 2 speelden de komende meesters. Rapid partijen van 20 minuten stonden hen te wachten. De andere groepen speelden ook rapid maar met 10 minuten was dat lang zat.

In elke groep waren geldprijzen te verdienen! Daarnaast een beker voor iedere groepswinnaar en alle deelnemers en deelnemertjes gingen aan het eind van de middag naar huis voorzien van een dikke reep chocolade.

Er werd in alle groepen hevige strijd gevoerd:

Voor de niet schakertjes was ook gezorgd! Zij konden zich bezig houden met kleurpotloden en bijbehorende tekenvoorbeelden:

En ook waren en nog jongere bezoekers, die de aanblik van bekens en repen chocolade nauwelijks konden weerstaan!

(Messemaker 1847 Gouda) en Maarten Hoeneveld (Caissa Amsterdam)

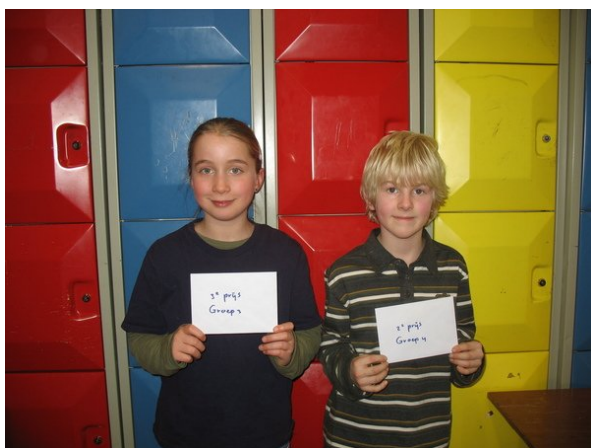
In groep 4

Rohan Adjodha (SSV Klimop). Achter hem, op afstand, Walter Luimes (Messemaker 1847 Gouda) en Zakaria Abderrahim (RSR Ivoren Toren)

In groep 5

Met 10 uit 10!: Rohid Adjodha (SSV Klimop) Tweede: Antonie Louter (Erasmus), derde Jamila Kerkmeester

Rond 3 uur konden de scores worden opgeteld en in eindstanden verwerkt. Daarna volgde prijsuitreiking en wensen voor een goede thuisreis.

Na deze 2 aanlopen in 2008 en 2009 gaat sv Erasmus ons nu nog vrije jeugdtoernooi aanmelden voor de gereguleerde Grand Prix voor Jeugdschaaktoernooien.

Winnaars waren:

In groep 1

Robin Lecomte (SSV Klimop)

Dit jaar D-kampioen van de RSB!

2 en 3 werden Lennard Kraayenbrink (Krimpen a/d/ IJssel) en Nick Groeneweg (Spijkenisse)

In groep 2

Wang Yang (SSV Klimop), gevolgd door Tip Ketelaar (Caissa, Amsterdam) en Kenny Oliveira (SSV Klimop) samen met Andrew St George (Messemaker 1847 Gouda)

In groep 3

Quintin Raemaekers (SSV Klimop) In zijn spoor Nathaniël Faybish (Chess Club Anderlecht) , Kaitlyn St George

HET VIERDE OP DE WIP

In maart wordt de eindsprint ingezet voor alle teams van onze vereniging. Sommige teams verkeren in hoger sferen, sommigen in rustig vaarwater , maar anderen in gevaar!

Zo ook het vierde, dat op 2 maart gastheer was voor Hendrik Ido Ambacht 1.

Opnieuw moest ons team aantreden met invallers en dat ligt in deze fase gevoelig!

Door de nieuwe nederlaag die moest worden geïncasseerd is degradatie dichtbij gekomen.

De laatste strohalm, op vrijdag 27 maart in Spijkenisse tegen team 4 van die club, is van cruciaal belang! Slechts een overwinning kan ons van de ondergang redden.

De match tegen HIA begon zo veelbelovend! Gilles Donze, aan bord 2, verraste de tegenstander in een Siciliaan.

Donze – Van Hest

1. e4, c5 2. Pf3, Pc6 3. d4, cxd4 4. Pxd4, d6 5. Pc3, a6 6. Le3, Pf6 7. f3, Ld7 8. Dd2, g6 9. 0-0-0, Lg7 10. Lh6, Lxh6 11. Dxb6

11..., b5

Beter 11..., Db6 en Zwart er goed op.

12. Pxc6, Lxc6 13. e5, b4 14. exf6, bxc3 15. bxc3, e6 16. Dg7, Tf8 17. Ld3, d5 18. The1, Da5 19. Txe6+

De verrassing en Zwart besloot op te geven. Wel een beetje vroeg: 19..., Kd7 20. Te7+, Kd6 21. Txf7, Tfe8 22. Te7, Dxc3 23. Dxb7, Da1+ 24. Kd2, Dxf6 25. Txe8, Txe8 26. Dxb6, Dxb6 27. Lxb6 en Wit heeft 3 pionnen extra.

Ron Ansem viel in aan bord 8 en toonde zich een slecht slotvoogd!

Ansem - Huijzer

1. d4, e6 2. e4, d5 3. Pc3, dxe4 4. f3, exf3 5. Pxf3, Pd7 6. Lc4, Pgf6 7. Lg5, b6 8. De2

8. Pe5, Lb7 9. De2 (dreigt Pxf7)

8..., Lb7 9. 0-0-0, Lb7 10. Thf1, Pg4 11. Lxe7, Dxe7 12. h3, Pf6 13. g4, h6 14. Tf2, 0-0-0 15. La6, The8 16. Tf1

Beter ten halve....

16..., Pd5 17. Lxb7+, Kxb7 18. Td3, Kb8 19. Pe5, Dg5+ 20. Dd2, Pxe5

21. Dxb6?

Wit stond al moeilijk, maar een slotvoogd moet geen kastelen verkwanzelen!

21..., Pxd3+ 22. cxd3, hxg5

Is er een kasteel minder te bevoogden? Dan maar opgeven.

Lucian Mihailescu was die dag jarig of eigenlijk ook niet!. Geboren op 2 maart, maar geregistreerd op 3 maart, hij moet dus wel een dubbele persoonlijkheid hebben! Hoe het ook zij, hij speelde een leuk potje die dag. Tegenstander Van Doorn had voor een aanvalslustige opzet gekozen en Lucian had daar een gedegen afweer tegenover gezet. We kijken even naar de strijd in het gevorderde middenspel:

18. fxe6, Pxf3+ 19. Pxf3, d4

Niet zo'n gelukkige keuze. Beter is de pion op e6 belagen met de dame: Dd6.

20. g5

Wit, nog altijd aanvalslustig, versmaad 20. cxd4.

20...., Pe5

Groot voordeel geeft hier: 20...., dxc3!

21. gxf6, Txf6

Wit gaat gebukt onder verschrikkelijke penningen en dreigingen.

22. Pbd2

Het beste was nog de loper op b7 te versperren met 22. e4.

22...., Pxf3+

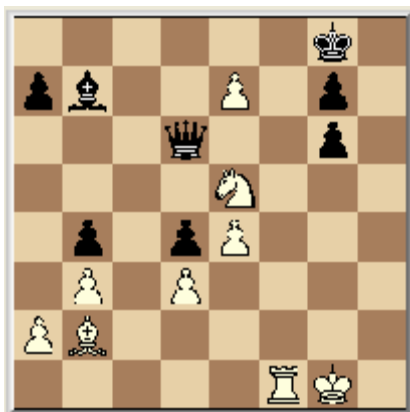
Zwart had hier ook weer beter: 22...., dxc3

23. Pxf3, Tg6

De dame in nood! Toch was ook hier 23...., dxc3 de aangewezen weg.

24. Dxc3, hxc3 25. cxd4, Dd6 26. e4, Tf8

27. Pe5, Txf1+ 28. Txf1, cxd4 29. e7

29...., Dxe5

Hoewel het paard al duizenden jaren is gedomesticeerd, had het bestijgen van deze knol beter achterwege kunnen blijven!

De pion op e7 had van het bord moeten verdwijnen: 29...., Dxe7.

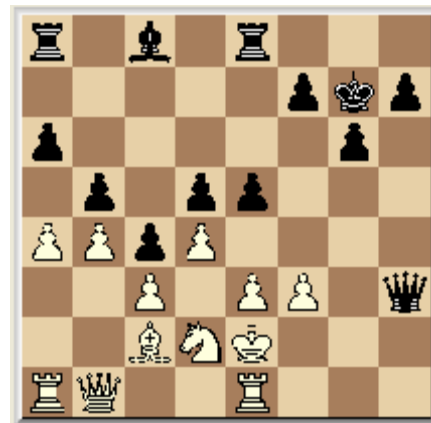
30. Tf8+, Kh7 31. e8D

Er rest Zwart nog 1 uitweg:

31...., Dg3+ 32. Kf1, Dxd3+ 33. Kf2

De witte koning kan niet aan de affectiebetuigingen van de zwarte dame ontsnappen: Remise!

Jan Hoek van Dijke liet zich door Piet de Jonge van het bord zetten. De zwartspeler had een paard geofferd in ruil van het verzwakken van de Witte koningstelling, maar veel indruk had dat niet behoeven te maken....totdat op een gegeven moment niet de juiste keuze wordt gemaakt!

Na 22. dxe5 kan Jan's koning naar minder woelig water worden gebracht, maar hij koos:

25. e4, exd4 26. cxd4, c3 27. Pf1, dxe4 28. Kf2

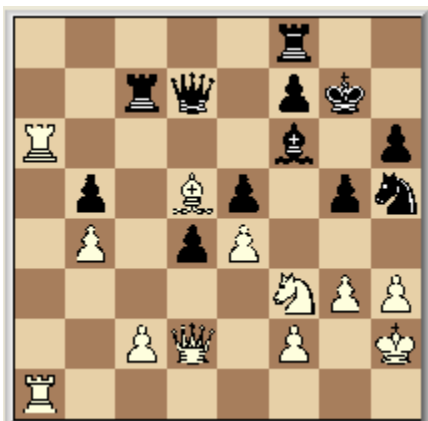
Beter eerst 28. fxe4. Wit krijgt het dan ook moeilijk, maar kan heel lang blijven hopen op herstel van de kansen. Het volledige eindspel is desondanks voor Zwart wel te winnen.

28...., Dxf3+ 29. Kg1, Dg4+ 30. Kf2, e3+ 31. Txe3, Txe3 32. Kxe3, Lb7 33. Dd1, Te8+

Wit geeft op.

Emil Verhoef werd slachtoffer in de tijdnoodfase voor de controle. Hij opende

voor de tegenstander een venster, dat uitzicht bood op zijn koning.

Wit had 30. Dd3-d2 gespeeld. Zwart staat wat minder, maar met 30..., Tfc8 ligt het spel nog open. Het werd echter:

30..., g4

Dat werd funest!

31. Pxe5!, Lxe5 32. Dxb6+, Kg8 33. Dxb5

Direct mat kan nog worden voorkomen met 33..., Lg7, maar 34. Tg6 gevolgd door 35. Taa6 is dan beslissend.

33..., Lxg3+ 34. fxxg3, Txc2+

Zwart heeft nu geen verweer meer tegen Tg6 en geeft op.

Patrick van der Velden bracht het tweede succes binnen. Na 21 zetten had hij een mooie aanvalstelling opgebouwd.

22. Pg5

In aanmerking komt 22. f5

22..., Pxxg5

Beter: 22..., Pd8, want nu gaat het hard.

23. fxxg5, e5 24. Lxxg8, fxxg5

24..., Kxxg8 25. gxxf6, Lxxf6 26. Txxf6

25. Ld5, Lc6 26. Tf7, Te7 27. Txe7, Dxe7

Zwart geeft op, hij blijft 2 stukken achter.

Herman Beerling ging lange tijd gelijk op met de HIA-nees, verloor een boer en kwam daarna steeds verder in moeilijkheden. Toen een pion op promoveren stond en daarmee een stuk achterstand moest worden toegestaan, streek hij de vlag. Daarmee was de tussenstand een achterstand van 2½-4½ geworden. De uitslag werd bepaald op 3-5 toen Cor van As met Jansen, welke Jansen is onbekend, remiseerde.

Onder elkaar:

Verhoef – Van Gijsen	0-1
Donze – Van Hest	1-0
Mihailecu – Van Doorn	½-½
Van der Velden – V.d. Geer	1-0
Van As – Jansen	½-½
Hoek van Dijke – De Jonge	0-1
Beerling – Aarnoudse	0-1
<u>Ansem – Huijzer</u>	<u>0-1</u>
	3-5

Hoe de wip er uit ziet, daarvan getuigt deze stand:

1. Charlois Europoort 4	11	34
2. Groenord 2	10	31
3. Hendrik I.A. 1	9	28
4. IJsselmonde 1	8	28
5. De Willige Dame 2	5	21
6. Erasmus 4	2	19½
7. SO Rotterdam 5	2	14
8. Spijkenisse 4	1	16½

HET EI VAN COLUMBUS

“Harry, jongen, het spijt me, maar ik houd ermee op”, zei oude Job Klaver vier weken geleden tegen me.

Klaver was vroeger heel sterk, speelde in het eerste, maar met de jaren kwam het verval en dat hij zo nu en dan nog als reserve meedoet, komt alleen omdat we geen sterke invallers meer hebben.

“Waar houd je mee op?” vroeg ik. Alsof ik het niet wist.

“Met schaken natuurlijk.”

“Maar waarom?”

“Harry, het is niet leuk meer. Op grond van mijn rating verwachten de mensen wat van me. Maar die rating van me is gebaseerd op resultaten van vroeger. Ik kan gewoon niet meer tegen de mensen op met wie ik ben ingedeeld. Ik moet spelen boven mijn krachten, krijg er hoofdpijn van en kom niet in slaap. En op grond van die rating verwachten ze iets van me en wat ze verwachten is iets wat ik niet meer kan opbrengen. Ik heb er over gedacht om onder een andere naam te gaan spelen, maar dat zal niets helpen, want ze weten toch wel wie ik ben.”

“Ga emigreren,” opperde ik.

“Harry, blijf serieus. Het gaat me aan het hart. Ik blijf wel lid van de vereniging, maar jullie moeten me schrappen als actieve speler.”

“Zou je daar niet nog even over nadenken?”

“Wat dacht je verdomme? Dat ik daar niet over heb nagedacht?”

Maar gisteravond liep hij weer vrolijk de club binnen.

“Harry, ik kom toch weer spelen.”

“Hoe komt dat zo?”

“Mijn vrouw vroeg waarom ik niet meer naar de club ging. Ik heb het haar uitgelegd en toen zei ze: ‘Job, als je nou eens flink wat partijen verliest, dan daalt je rating en dan kom je te spelen tegen mensen van gelijke sterkte, die je wel partij kunt geven.’”

AFGEWORPEN DOOR EEN ZWART PAARD

Ons tweede kreeg HZP 1 uit Schiedam op bezoek, een team met een voor die klasse hoogwaardig gehalte. De strijd was hevig en had aan het eind van de avond voor ons een negatief resultaat. Daaraan was een handvol seconden schuldig! Immers, voordat die seconden hun verderfelijke rol speelden was de stand 3½-3½ en rolden Reinier Hoogeveen en John van Baarle nog vechtend over het bord. Reinier had nog wat meer te souperen dan John, maar een in de steek gelaten toren was oorzaak dat Reinier de hand uitstak. Sportief, daar niet van, maar met dat kasteel meer had John toch nog zelf de vlag kunnen strijken, want die stond met 7 seconden als eerste op omvallen. En ook zulke punten tellen op het uitslagenbriefje!

Overigens, wie er ook won, de strijd om de titel was al aan beide neuzen voorbij gegaan. Charlois Europoort 3 rent ver voor de anderen uit met slechts Overschie 2 nog enigszins in de schaduw. Ook rondwarende degradatiespoken konden de 16 strijdenden niet verontrusten, want daarmee bakkeleien Krimpen 2, De IJssel 1, Onesimus 1 en Dordrecht 3. Zij zullen het onderling uitmaken wie op het lagere treetje terecht komt.

Jaap van Meerkerk viel in voor Pim Kleinjan, die momenteel op kangoeroes jaagt. Aad Juin joeg op zijn beurt weer op Jaap. De partij kenmerkte zich door hevig en langdurig hoefgetrappel. In 28 zetten werd 20 maal een knol in de ronde gejaagd. Het was nog net geen ouderwetse tredmolen! Toen eindelijk eens geen paard werd gespeeld verstapte de witte dame van Jaap zich....

Wit staat hier wat minder en dat alleen omdat er een verloren boertje staat op e6.

We zien nog een enkel strijdros galopperen:

25. Pxe5, dxe5 26. Tf3, Tad8 27. De2, Pxe6

Tja, toen die dame, toonbeeld van elegantie, zij deed een stapje opzij, waarschijnlijk uit hoffelijkheid?

28. Df2

Zeker niet hoffelijk was het Schiedamse antwoord:

28..., Td1+

De dame slaakte nog een gillette, maar helaas, te laat!

Peter Weeda egaliseerde weer, waarvan helaas geen akte. Daarna regende het halfjes, en zoals het hoort gelijkelijk over beide partijen verdeeld. Wiskundig niets tegen in te brengen.

Ruurd Ouwehand Caro Kanneerde tegen Verschoor en had slechts één moment van twijfel over de afloop. Dat was in deze stelling:

Wit produceerde hier:

18. Pa4,

waar 18. Da4 Wit perspectief zou hebben geboden: 18..., Pb8 19. Tb6, Dxa4 20. Pxa4 en Zwart ziet een buitje hangen. Nu werd het:

18..., Ld8 19. Te2, Lc7 20. Lxc7, Dxc7 21. Teb2, Tab8 22. Pb6, Pxb6 23. cxb6, Db7 24. a4

Wit, iets beter staand, bood hier remise aan.

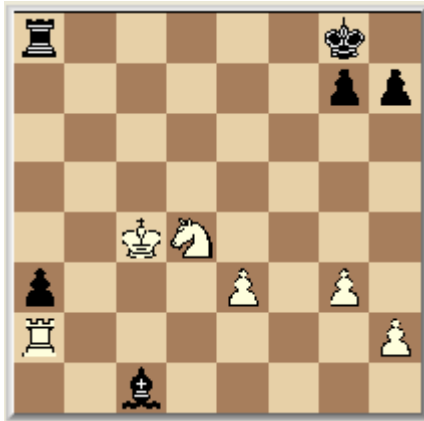
Hoogstad en Joop van 't Hoenderdaal deden een wedstrijdje afruilen. Dat eindigde onbeslist. Wat overbleef was een bord vol pionnen en wat kastelen en ook dat was een onbesliste stelling, remise dus.

Cander Flanders ontfutselde Bob Hoos een pionnetje, maar slaagde er niet in daar munt uit te slaan. Gevolg : ook remise.

Van Loenen en Van den Hooven probeerden het wel maar van beentje lichten kwam het niet. Donze, getuige van het stukken spel, deelde mee het maar een vreemd partijtje te vinden. Maar ja, als de heren dat niet vinden en remise overeen komen, dan wordt dat feit genoteerd.

Olivier Vrolijk nam zijn papiertje mee naar huis en u raad het al, er stond zeker en gewis remise onder!

Terugkomend op het slot van de avond, de partij van Hoogeveen en Van Baarle. De Engels geopende partij verliep vlot, veel problemen werden niet gesteld. Na de opening waren er al lopers en dames van het bord en werd hardnekkig gestreden om enig voordeel, wat maar niet wilde opdagen. Na 38 zetten, toen de lust tot schrijven was vergaan, was nog altijd niet duidelijk wie aan het langste eind zou trekken. Reinier bood dus maar eens remise aan.

Zwart, John, staat lichtelijk beter. Hij speelde dan ook door. Veel is niet meer genoteerd, maar toch nog wat:

39. Pc2, Kf7 40. e4, Ke6 41. Pb4, Lb2 42. Pc2, Ke5 43. Kd3, Td8+ 44. Ke2, Ta8 45. Kd3, h5

Sterker: 45..., g5

46. Pe3, Tc8! 47. Pd1

Niet 47. Pc4+, Txc4! En de Zwarte koning is dan eerder in het boerenland dan Wit. De frisse neus hing al in de lucht!

47..., Td8+ 48. Ke2, Tb8

Hier hielden de aantekeningen wel op. Zwart staat hier gewonnen, maar er was nog een factor: de tijd! De winst moet nog worden gerealiseerd en dat viel in de hectische fase niet mee! Sterker nog, Wit mocht hopen dat hij niet ten onder zou gaan, zeker toen de klok zijn sinister werk deed.... Even werden de zenuwen Wit de baas en op dat moment verschalkte Zwart de toren. De reactie was: Opgave! Toen waren er nog 30 seconden te verdelen: 23 aan Wit en 7 aan Zwart. Blijft de prangende vraag: Zou Zwart er in zijn geslaagd binnen die tijd mat af te dwingen? Ach, ook hier gelden in vele talen wijze woorden, zoals "Gedane zaken nemen geen keer".

Voor wie het nog eens wil narekenen:

Van den Hooven – Van Loenen	1/2-1/2
Hoogeveen – Van Baarle	0-1
Ouwehand – Verschoor	1/2-1/2
Van Meerkerk - Juin	0-1
Van 't Hoenderdaal – Hoogstad	1/2-1/2

Flanders – Hoos	1/2-1/2
Weeda – Van Zessen	1-0
	3 1/2-4 1/2

Stand in !B:

1. Charlois Europoort 3	12	32 1/2
2. Overschie 2	11	
3. HZP Schiedam 1	8	26
4. Erasmus 2	6	23
5. Krimpen a/d IJssel 2	5	25
6. De IJssel 1	3	19 1/2
7. Onesimus 1	3	
8. Dordrecht 3	0	19 D

HET ZESDE TRIOMFEERT! PROMOTIE!

Vrijdag, 13 maart! Je zult dan je kampioenswedstrijd moeten spelen! Teamleider Jan Melis aan het woord over die avond in IJsselmonde, waar het reserveteam ons zesde opwachtte:

"Allereerst werden wij hartelijk verwelkomd door de club mascotte, een hondenbeest, het meest gelijkend op een varkentje maar wel heel gezellig. Na het nuttigen van een kopje koffie met taartpunt (geschonken door een jarige van s. v. IJsselmonde) begonnen wij stijf van de zenuwen aan onze respectievelijke wedstrijden.

Het eerste punt werd binnengehaald door ons geheime wapen, Maarten Versluis, op bord 8! Zijn snuivende en zijn zetten mondeling aankondigende tegenstander ging na 3 kwartier roemloos ten onder (1-0). Het volgende slachtoffer was nog wonderbaarlijker! Michael Siebel verspeelde door kleine vergissingen zijn dame en een paard (slordigheidjes). Edoch,

zijn tegenstander was zo aardig om enige zetten later zich mat te laten zetten “achter de paaltjes” (2-0). Het volgende punt werd behaald door Joram Simons (3-0). Hoe dat gebeurde weet ik niet omdat ik zelf nogal hevig bezig was de dame van mijn tegenstander te veroveren (niet gelukt overigens). Naast mij hoorde ik dat Herman Bosbaan remise aangeboden kreeg en accepteerde (3½-1½).

Aangezien ik nog niet mijn gebruikelijke blunder had begaan en dacht dat een gelijkspel al een aardig stuk op weg was naar het kampioenschap (we hadden uit 2 wedstrijden nog 2 punten nodig), besloot schrijver dezes, Jan Melis, een remise aanbod van mijn tegenstander te accepteren (4-1).

Daarna werd het toch nog wel een beetje spannend. Peter Hurkmans en onze voorzitter Ron Ansem stonden er niet zo rooskleurig voor. Rens Hesselmans stond een beetje voor (een pion en een betere stelling), maar aangezien wij nog maar een halfje nodig hadden om kampioen te worden kwam onze teamleider (ik dus...) tot het fenomenale inzicht Rens in te fluisteren, dat hij remise moest aanbieden! Zijn tegenstander stonk daar in (4½-1½), waarna het kampioenschap op een gepaste wijze gevierd werd, gezamenlijk met de als supporter aangeschoven Cor van As.

Dat daarna zowel Hurkmans als Ansem verloren mocht de pret niet drukken (4½-1½), we waren KAMPIOEN.

Na de nodige (alcoholische) consumpties en de eveneens door onze gastheren aangeboden plakjes leverworst zijn wij allen in hoera stemming voldaan naar huis gegaan!”

SCHAKEN IN DE MODERNE LITERATUUR

Kritische overpeinzingen van Jaap Staal

1. Robert Löhr, Der Schachautomat.

Onlangs werd mijn aandacht getrokken door een boek van de mij onbekende auteur Robert Löhr, getiteld *Der Schachautomat, historischer Roman*. Het was de tweede druk, uit 2005. Volgens de Wikipedia dateert de eerste druk uit hetzelfde jaar; eveneens is in deze encyclopedie te lezen dat een Nederlandse vertaling in voorbereiding is.

Het gaat uiteraard over de machine, of liever pseudo-machine, die omstreeks het jaar 1770 door Wolfgang von Kempelen is gebouwd. Die bestond uit een grote kist met buizen, draden en raderwerk, met bovenop een bord met witte en rode stukken, welke ogenschijnlijk door een houten pop, als Turk gekleed, werden verzet. In werkelijkheid hadden we te maken met een soort goocheltruc. De kist werd voor het begin der partijen opengemaakt om de toeschouwers te laten zien, dat er geen ruimte was voor een mens om zich in het binnenste te verbergen.

Dat klopte, maar er was wel ruimte voor een zeer kleine gestalte, zeg een dwerg, en die zat in de kist, voerde de zetten uit en bediende via een niet zo moeilijk mechanisme een der armen van de pop. De dwerg was een sterk schaker en de Turk gold als nagenoeg onverslaanbaar.

De auteur zegt in zijn nawoord, dat we over de geschiedenis van de schaakautomaat wat betreft de 19^e eeuw goed gedocumenteerd zijn, maar dat over de beginjaren weinig bekend is en dat hij de vrijheid heeft genomen om over die jaren een fictieve geschiedenis, of, zoals hij het noemt, een historische roman te schrijven. Hoofdpersoon is de dwerg, die aan zijn fantasie is ontsproten. Dat zijn niet alle personen. Dat klopte, maar er was wel ruimte voor een zeer kleine gestalte, zeg een dwerg, en die zat in de kist, voerde de zetten uit en bediende via een niet zo moeilijk mechanisme een der armen van de pop. De dwerg was een sterk schaker en de Turk gold als nagenoeg onverslaanbaar.

De auteur zegt in zijn nawoord, dat we over de geschiedenis van de schaakautomaat wat betreft de 19^e eeuw

goed gedocumenteerd zijn, maar dat over de beginjaren weinig bekend is en dat hij de vrijheid heeft genomen om over die jaren een fictieve geschiedenis, of, zoals hij het noemt, een historische roman te schrijven. Hoofdpersoon is de dwerg, die aan zijn fantasie is ontsproten. Dat zijn niet alle personen. Hoofdstukken spelen aan het hof van de Oostenrijkse keizerin Maria Theresia en tal van beroemdheden uit haar tijd treden in het boek op. Von Kempelen zelf was een bekwaam wat we nu mijnbouwkundig ingenieur zouden noemen.

Wie houdt van avonturenromans, komt met dit boek ruimschoots aan zijn trekken. Hofintriges, spionage, achtervolgingen, een moord op een nymfomane barones, haar broer een scherpschutter die om het minste geringste wil duelleren, de geestelijkheid die een hetze tegen Von Kempelen en zijn machine voorbereidt en nog veel meer.

Voorzover ik er over kan oordelen, heeft de schrijver zich goed gedocumenteerd, maar ik ben geen deskundige op het gebied van de 18^e eeuw of de Oostenrijkse geschiedenis. Treffend is, dat Von Kempelen aan het hof wordt gewaardeerd om zijn machine, die uitsluitend dient ter vermaak en dat zijn mijnbouwkundige kwaliteiten als bagatel worden beschouwd. We leven nog in het pre-industriële tijdperk. Ook t.a.v. de schaakgeschiedenis klopt het: de dwerg bestudeert boeken van Philidor en Stamma en in de eerste partij die de automaat speelt, komt het koningsgambiet op de proppen.

Maar schaken, gaat het daarover? Ik vertaal een stuk uit het verslag van de partij tussen de Turk en zijn sterkste tegenstander, luitenant Baron Andrassy:

“Zonder zich om verliezen te bekommeren commandeerde hij zijn rode troepen voorwaarts, de voetsoldaten wigvormig opgesteld om door de vijandelijke linies te marcheren. De rode fuseliers vielen bij elkaar, voorzover ze niet door Andrassy’s cavalerie gedekt waren, de witte gelederen echter werden doorbroken en de

vijandelijke koning stond plotseling ongedekt en kon zich slechts door de rochade redden. Andrassy’s generaal zette de achtervolging in, de officieren doorkruisten het slagveld en ontkwamen steeds aan de witte aanvallen, de soldaten en officieren van de Turk werden naar de zijkanten gedrongen. De overwinning van Andrassy leek zeker, maar de witte koning was niet meer te bereiken, hij had zich verschanst bij de kanonnen, onbereikbaar zelfs voor de cavalerie...”

Spannend, ongetwijfeld. Maar met schaken heeft dit niets meer te maken.

2. Stefan Zweig, Schachnovelle.

Het beroemdste verhaal uit de literatuur is ongetwijfeld *Stefan Zweig, Schachnovelle*, eerst na zijn dood, in 1943 gepubliceerd. Het verhaal speelt aan boord van een passagiersschip (ik denk dat we het moeten plaatsen in 1939, maar nog voor het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog, toen vliegverkeer een hoge uitzondering was) op weg van New York naar Buenos Aires. De verteller hoort van een kennis niet alleen dat de wereldkampioen schaken Czentovic aan boord is, maar tevens, bij wijze van chronique scandaleuse, diens hele levensgeschiedenis. Czentovic blijkt een halfachterlijke, totaal cultuurloze boerenpummel te zijn, met alleen een geweldig schaaktalent. En hij is een geldwolf.

Een der passagiers, die er tuk op is om tegen de wereldkampioen te spelen, daagt hem uit. Czentovic is bereid om voor 250 dollar een simultaanseance te geven, maar als blijkt dat er maar één schaakspel op het hele schip te vinden is, wordt dat een consultatiepartij van hem tegen alle anderen. Natuurlijk wint de wereldkampioen zonder ook maar een ogenblik moeite te hoeven doen.

Er volgt, weer voor hetzelfde honorarium, een revanchepartij. In de loop daarvan voegt zich een nieuwe man bij de toeschouwers en op het moment dat de consulterenden een ogenschijnlijk goede

zet willen uitvoeren, bemoeit hij zich met de partij: “Nee, nee, dit is ongeveer dezelfde constellatie als in de partij Aljechin-Bogoljubow uit Pistyan 1922, u moet Kg8-h7 spelen. Daarmee houdt u remise, meer zit er niet in.”

Ze doen het en de partij eindigt inderdaad in remise. De nieuwe man – hij stelt zich voor als Dr. B. – is echter niet bereid opnieuw te spelen. Hij is geen goede speler, zegt hij, heeft sinds zijn gymnasiumtijd geen schaakbord meer gezien.

De verteller treft Dr. B. later aan op het dek. Deze vertelt zijn verhaal. Hij is gearresteerd door de Gestapo en in totale afzondering gehouden in een kamer die geen enkele afleiding biedt. Bij toeval weet hij een boek te stelen – het blijkt een verzameling te zijn van 150 schaakpartijen. Hij leert ze uit het hoofd, hij leert ook de zetten te begrijpen. Het was de opzet van de Gestapo om hem te breken met grenzenloze verveling, maar het schaken houdt hem op de been en hij doorstaat de verhoren. Maar dan komt het moment dat hij alles van die partijen weet en dat de verveling weer kan beginnen. Dan besluit hij tegen zichzelf te gaan spelen, uiteraard blind, want bord en stukken heeft hij niet. Hij zegt zelf, dat hij zich schizofreen opstelt: als hij een zet met wit heeft uitgedacht, zet hij alle beweegredenen voor die zet uit zijn hoofd en begint voor zwart opnieuw te denken. Hij raakt er bezeten van. De ene partij is nog niet uit, of hij begint aan een nieuwe. Op den duur wordt hij gek en dan is de Gestapo zo vriendelijk hem naar een psychiatrische inrichting te sturen. Zweig was, toen hij het boek schreef, kennelijk nog naïef genoeg om een dergelijke handelwijze mogelijk te achten. De behandelend geneesheer constateert een schaakverslaving en raadt de patiënt af, wanneer deze genezen is, ooit nog te schaken. Daarom wil hij niet tegen Czentovic aantreden.

Maar als hij hoort dat Czentovic de wereldkampioen is, zwicht hij. Eén partij en niet meer. Hij wint.

Een revanchepartij? Dr. B. is buiten rede, hij vergeet de afspraak, speelt, is verschrikkelijk opgewonden, denkt niet meer na en zet meteen. Czentovic merkt hoe ongeduldig zijn tegenstander is geworden en profiteert daarvan door heel langzaam te spelen. Op een gegeven ogenblik kondigt Dr. B. schaak aan, terwijl daar geen sprake van is. Hij is duidelijk met een partij tegen zichzelf bezig.

Gelukkig komt hij tot zichzelf en geeft de partij op. Het komt niet tot een nieuwe instorting.

Is het mogelijk om jezelf in een wit- en een zwartspeler te splitsen, om je gedachten van zoëven volledig uit te bannen? Ik heb zo mijn twijfels.

Is het mogelijk dat een beginner de zetten van meester- en grootmeesterpartijen doorgrondt?

Is het mogelijk dat een halfachterlijke jongen die alleen op zijn vingers kan tellen, een schaakgenie blijkt te zijn?

En dan de partij. Op de 17^e zet blijkt Zwart al een vrijpion op c2 te hebben en Wit een op d6. In een geconstrueerde partij zal dat wel mogelijk zijn, in een gespeelde partij niet. Schaaktechnisch valt op de Schachnovelle wel het een en ander aan te merken.

Dat doet niets af aan de kwaliteiten van het boek. Het is schitterend geschreven en in een variatie van stijlen. Is de verteller in het begin een bedachtzaam en beschouwelijk man, aan het eind gaat de nervositeit van Dr. B. en het gezelschap om hem heen ook op hem over. Zeldzaam knap.

Maar wat heeft Stefan Zweig met dit boek willen zeggen? Is het alleen een psychologisch-realistisch verhaal zonder ‘boodschap’? Heeft hij een ode gebracht aan de innerlijke kracht van de mens, die zich onder de grootste spanningen kan handhaven, al moet hij daar wel een prijs voor betalen? Of gaat het om de strijd van de cultuurmens tegen de barbaar, de 19^e-tegen de 20^e-eeuwer? Zweig is tenslotte ook de auteur van *Die Welt von Gestern*, het literaire archetype van de nostalgie.

Hoe dit zij, over schaken gaat ook dit boek niet.

3. Vladimir Nabokov, De verdediging.

Van Nabokov, onder meer auteur van schaakproblemen, is niet te verwachten dat hij zich onkundig over het schaken uitlaat en dat doet hij dan ook niet. Zijn boek *De verdediging*, in het oorspronkelijk Russisch *Loezjins verdediging*, voor het eerst uitgegeven in 1930, beschrijft een fictieve schaakwereld, maar een die in geen enkel opzicht afwijkt van de schaakwereld uit het tweede en derde decennium van de 20^e eeuw.

Het boek begint met de jeugdijaren van Loezjin. Ik ben geen psycholoog en mag dus niet de conclusie trekken dat de jongen autistische trekjes vertoont; ik kan wel concluderen dat hij sterk contactgestoord is. Hij heeft het ook niet gemakkelijk. Het enige wapen dat zijn moeder heeft om zich in het leven staande te houden, zijn tranen. Zij komt jong te overlijden. De schrijver laat in het midden of het zelfmoord is. En zijn vader, schrijver van jongensboeken, heeft van kinderen geen verstand. Ik denk dat hij een beetje 'Brave-Hendrikboeken' heeft vervaardigd. Zoon vindt er niets aan, wel van *De reis om de wereld in 80 dagen* en *Sherlock Holmes*, die hij van een tante cadeau heeft gekregen.

Het gelukkigst is de jongen, als hij wandelt in de natuur op het landgoed van zijn vader – we leven dan nog in de tijd van voor de Russische Revolutie. Voor de rest bestaat zijn leven uit niets dan verveling. Als hij die twee boeken enige malen heeft herlezen, kunnen die hem ook niet meer boeien. Op de jongensschool in Sint Petersburg gaat het niet beter. Hij staat een plaats hoger in de hiërarchie dan het pispaltje van de klas, maar ook hij wordt flink gepest.

Als het kan, ontwijkt hij mensen. Op een dag, als zijn ouders een muziekkavond geven, verstopt hij zich in de studeerkamer van zijn vader. Hij vindt er een mooie doos, waarin een schaakspel blijkt te zitten.

Hij wordt betrappt. Maar zijn tante is bereid, na het nodige tegenstribbelen, hem de beginselen van het schaakspel bij te brengen. Omdat het spel hem fascineert, spijbelt hij van school om bij haar op bezoek te gaan. Nu heeft tante een oude aanbieder, die braaf elke dag een bos bloemen meeneemt en bereid is met haar neefje te schaken. In tegenstelling tot tante kan de oude heer er wat van en Loezjin maakt zeer snelle vorderingen. Hij en het schaakspel lijken voor elkaar geschapen.

Na een jaar of wat neemt – om een moderne term te gebruiken – een zaakwaarnemer het wonderkind onder zijn hoede. Loezjin maakt tournees door Europa, geeft simultaan- en blindseances. In blindschaken gaat hij op. Ik citeer: "Hij genoot er intens van: je had niet te maken met zichtbare, hoorbare, tastbare stukken die hem altijd hinderden met hun potsierlijke vorm en houten substantie, die hem altijd louter de grove, sterfelijke hulscheen van de volmaakte, onzichtbare schaakkrachten. Als hij blind speelde kon hij hun verscheidenheid zuiver en ongerept ervaren." Zijn schoolcarrière heeft hij opgegeven, behalve schaken bestaat er voor hem niets meer. Als hij geen wonderkind meer is, zoekt de zaakwaarnemer een ander object waaraan te verdienen is. Loezjin staat er alleen voor. Hij is inmiddels grootmeester, weet zich financieel te redden, maar staat min of meer hulpeloos in het gewone leven, kleedt zich slecht, wast zich nauwelijks, voedt zich verkeerd, heeft totaal geen besef van omgangsvormen. Hij is kettingroker: zijn zaakwaarnemer heeft hem verteld dat roken goed is voor de hersenen, maar alcohol zeer slecht. Hij drinkt dan ook alleen mineraalwater. Op zijn dertigste is hij corpulent en kortademig. En, in het hoofd steeds partijen analyserend, hij slaapt slecht.

Hij trekt zich tijdelijk terug in een kuuroord om zich voor te bereiden op het nieuwe toernooi. Het is een belangrijk evenement, want de winnaar mag de wereldkampioen uitdagen. Loezjin is een

der twee favorieten, maar hij vreest de hypermoderne flankopening van zijn grote concurrent. Dag en nacht is hij bezig daartegen de verdediging te zoeken. Bij toeval komt hij daar in contact met een jongedame die in de ban raakt van deze onmogelijke, maar geniale figuur. Zij kan niet schaken, hij kan alleen over schaken praten. Op uiterst onbeholpen wijze maakt hij duidelijk dat hij met haar wil trouwen. Ze neemt afstand, maar wijst hem niet af. In Berlijn, waar ze woont en waar ook het toernooi plaatsvindt, stelt ze hem voor aan haar ouders – tot ontsteltenis van deze mensen, al laat vader dat niet blijken. Moeder des te meer. Maar haar scheldkanonnade die over hem losbarst, dat hij een volkomen ongeschikte figuur is voor haar dochter, dat ze hem niet meer in haar huis wil zien, glijdt langs hem af. Het divankleed heeft ruiten, hij hoort haar niet, maar analyseert.

Het toernooi wordt een catastrofe. De concurrent en hij gaan gelijk op. Van slapen komt helemaal niets meer. Als hij, dodelijk vermoeid, tegen hem moet uitkomen, speelt deze niet zijn gebruikelijke opening. Alle moeite om een verdediging te vinden, is vergeefs geweest: er is geen aanval.

Hij brandt zijn hand aan het vlammetje van een lucifer. “De pijn was op slag verdwenen, maar in de vurige kloof had hij iets ondraaglijks huiveringwekkends gezien: de afgrondelijke diepten van het schaakspel in hun volle verschrikking. Zijn blik keerde terug naar het schaakbord en zijn geestkracht ebde weg, door ongekende moeheid overmand. Maar de schaakstukken kenden geen erbarmen, ze hielden hem vast en slokten hem op. Verschrikking school daarin, maar ook de enige vorm van harmonie, want wat bestaat er op de wereld behalve schaken? Mist, het onbekende, niet-zijn...”

De partij wordt afgebroken, maar de gebeurtenissen gaan al buiten Loezjin om. Verdwaasd loopt hij op straat, zakt ineen, wordt opgepakt door twee dronken lieden die in hem een lotgenoot zien en

afgeleverd bij het huis van haar die inmiddels zijn verloofde is. De dag daarop wordt hij opgenomen in een kliniek. Na een paar dagen komt hij weer tot bewustzijn. De psychiater constateert dat hij zwaar overspannen is en lijdt aan een schaakverslaving. De remedie is duidelijk: Loezjin dient zich in het vervolg verre te houden van het schaakspel.

Ja, een alcoholist moet geen alcohol meer drinken. Maar een schaakverslaving is wat anders dan een alcoholverslaving en dat kon de psychiater ook niet weten.

Loezjin en zijn verloofde trouwen. Ze zorgt voor hem, ze zoekt een minder gevaarlijke bezigheid waarvoor hij zich kan interesseren. Ze brengt hem met alles en iedereen in contact. Vergeefs. Het enige resultaat is, dat Loezjin het onbewuste gevoel krijgt, dat hij wordt geleefd, dat hij slachtoffer is van een complot. Dat hij een verdediging tegen dat complot moet vinden.

Op een avond dat er weer gasten komen eten, vlucht hij. Hij sluit zich op in de badkamer. Er wordt op de deur gebonsd. Met moeite ontsnapt hij door het raam, maar ze wonen op de vierde verdieping.

Of hij bewust zelfmoord pleegt dan wel handelt in een vlaag van verstandsverbijstering, laat de schrijver in het midden, een niet onbekend motief in de literatuur. Denk maar aan Eline Vere.

Twee keer vergeefs naar een verdediging zoeken, terwijl er geen aanval is, een keer in het schaken, een keer in het leven. Dat is het stramien waarop dit boek is gebouwd.

Het thema? Bezetenheid. Niet ongebruikelijk in het werk van Nabokov. *Lolita*, over de bezetenheid van een pedofiel.

Schaken speelt de eerste bijrol in *De verdediging*. Maar de hoofdrol is voor de bezetenheid.

4. Gerrit Krol, Een schaaknovelle.

Met Gerrit Krol is het uitkijken. Op het eerste gezicht betrap je hem op fouten. Zo laat hij in het Stauntontoernooi uit 1946

Joegoslaven meespelen en dat was zo'n beetje de enige nationaliteit die daar ontbrak. Een grote Amsterdamse schaakclub noemt hij ASG in plaats van ASC en van dit soort zogenaamde vergissingen is een hele lijst op te maken. Zoveel, dat je beseft dat het opzet is. Zoals de als realistisch bestempelde Hollandse schilders uit de 17^e eeuw in werkelijkheid de realiteit naar hun hand zetten, bij een stadsgezicht een toren weglieten of ergens neerzetten waar die niet stond, zo wijzigt Krol de schaakwerkelijkheid. Niet uit dezelfde motieven. Deden de schilders dat uit esthetische overwegingen, Krol doet dat naar mijn stellige mening om aan te geven dat hij fictie schrijft. Die fictie mag op de werkelijkheid lijken, maar is geen werkelijkheid.

Een tweede vormgevingsprincipe – dat hij met heel wat moderne literatoren gemeen heeft – is dat zijn tekst vol verborgen verwijzingen naar andere literatuur zit. De titel is het duidelijkste voorbeeld. Het verstek laten gaan bij de beslissende partij zagen we al bij Nabokov. En soms zijn die verwijzingen geestig. De prachtige lyrische passage van Donner over zijn vrije a-pion schrijft Krol toe aan Kotov, die een sterk grootmeester was, maar bepaald geen lyricus.

Hoofdpersoon van *Een schaaknovelle*, voor het eerst uitgegeven in 2002, is Gijs Kaasschieter. Als jongen van twaalf mag hij in 1945 met een vriendje, diens ouders en zus mee naar hun huisje op Ameland, dat wonder boven wonder de oorlog ongeschonden is doorgekomen. Het meisje, iets ouder, maakt met haar vitaliteit en haar al vrouwelijke vormen diepe indruk op hem. Bovendien leert hij tijdens die week vakantie schaken.

Gijs blijkt talent te hebben en wordt door zijn vader gestimuleerd. Hij wordt lid van een vereniging en maakt snel vorderingen. En verder is hij een gewone Hollandse jongen in een gewoon Hollands gezin. Het enige opmerkelijke is, dat hij de school opgeeft ter wille van een schaakcarrière.

Zijn moeder, een toonbeeld van Hollandse nuchterheid met al het goede, maar ook al het fantasieloze daarvan, is het er niet mee eens, maar legt zich erbij neer. En zo wordt Gijs steeds sterker, speelt een vijfkamp tegen Euwe gelijk, wint internationale toernooien en mag tenslotte in een toernooi uitkomen om de wereldtitel. En dan, als hij met nog een ronde te spelen bovenaan staat met een half punt voorsprong op Botwinnik, komt hij niet opdagen.

Het zijn terloopse kleinigheden in de tekst, die enige duidelijkheid schenken wat betreft zijn gedrag. Al op Ameland wordt hij ermee geconfronteerd dat er twee wegen zijn om tot het doel te geraken, de kortste en de mooiste. Ja, en? In de vereniging maakt hij kennis met de opvattingen van twee sterke spelers. Voor Spoelstra, uiteraard de eerste-bordspeler, bestaat de zin van het schaken uit het winnen. Het is een genoeg de tegenstander af te maken. Voor Snip gaat het om het spelen van een mooie partij. Hij laat een tegenstander een slechte zet terugnemen, omdat het zo zonde is van de partij. Deze is het er ook niet mee eens, dat een schoonheidsprijs alleen aan de winnaar wordt toegekend. Ook de verliezer heeft aan de partij meegewerkt. Op dat moment kan hij dit alleen nog voor kennisgeving aannemen.

Hij speelt saai, zeggen ze, als een machine. Zo voelt hij dat zelf ook. Spectaculairs is er bij hem niet bij. Hij komt zelfs met de theorie dat een offer niets anders is dan een ruil: materieel verlies tegen positioneel gewin. Hij ziet snel, hij speelt snel. Hij is als het ware de anti-Loezjin. Emotioneel is hij niet bij het schaken betrokken. En dan beseft hij dat hij met zijn leven op de verkeerde weg is beland en vlucht. Naar het pre-Castro Cuba. Niemand herkent hem daar. Als hij een schaakclub heeft gevonden, meldt hij zich aan als lid, tracht te spelen als een beginnening, een mens, geen machine.

Hij is bekeerd tot het standpunt van Snip, het gaat niet om het winnen, maar om het

spelen van een onsterfelijke partij. Maar waar is zijn Kieseritsky?

Wie wel komt, is zijn vriendinnetje van Ameland, inmiddels getrouwd met een luitenant-ter-zee. De marine is op Cuba op vlootbezoek. Ze biecht hem op, dat ze met de verkeerde man is getrouwd en vraagt hem op de man af, of ze bij hem mag slapen. Onmiddellijk kan dat niet, maar hij belooft dat hij op Cuba op haar zal wachten.

Het verhaal eindigt de dag dat zij met het vliegtuig zal arriveren. Laten we hopen dat zij zijn emoties doet ontwaken.

En de hamvraag: gaat dit boek over schaken? Hoe meer ik erover nadenk, hoe meer ik ervan overtuigd raak, dat niet alleen details van het boek naar andere literaire werken verwijzen, maar dat het hele boek dat doet. Gijs Kaasschieter groeit op met een vader die hem stimuleert, Loezjin heeft een vader die zich niet wezenlijk voor hem interesseert, zelfs niet beseft dat hij dat doet. Mevrouw Kaasschieter is een nuchtere Hollandse, mevrouw Loezjin een labiele Russin. Gijs heeft normale erotische gevoelens, Loezjin is op de dag van zijn bruiloft al in slaap gevallen voordat zijn vrouw zich bij hem voegt. Voeg daarbij de al genoemde tegenstelling tussen het emotieloze geschaak van de een en de bezetenheid van de ander.

Het hele boek is een omkering van *De verdediging*. Het is literaire acrobatiek – waarmee ik niets ongunstigs wil zeggen, maar het had net zo goed geschreven kunnen zijn, als Kaasschieter en Loezjin violist waren geweest.

5. Willem Blankert, De oase van Caïssa.

In 2001 verscheen *Willem Blankert, De oase van Caïssa, een eigentijdse schaaknovelle*. Helemaal eigentijds was hij niet, want hij speelt in de late jaren 80 van de vorige eeuw, tijdens de ineenstorting van het communistisch regime.

Maar de mensen die erin optreden zijn beslist wel eigentijds. Het gaat om vier mannen van tussen de twintig en dertig, onvolwassen, drie van hen niet in staat zich te binden aan een vrouw, en slechts een die plezier heeft in zijn werk. En de vrouwen – die overigens slechts bijrollen vervullen – zijn bijna alle van het soort, dat je haast enig begrip voor de Taliban doet opbrengen.

De mannen ontmoeten elkaar bij een van hen thuis om te schaken en grote hoeveelheden alcoholische drank tot zich te nemen. Dat is hun oase, de enige plaats en tijd dat ze zich een beetje senang voelen. De jongste, David, een mislukkende student, toch al niet gezond, wordt door zijn buurvrouw in een psychose gejaagd. Altijd vraagt ze hem dingen voor haar te doen waar hij totaal geen zin in heeft, maar hij is te zwak om nee te zeggen. Hij heeft het gevoel dat ze hem achtervolgt, dat hij haar hete adem in zijn nek voelt. Als hij merkt dat ze samen in dezelfde supermarkt aan het winkelen zijn, gaat het mis. Er komt een neger van de andere kant aan die hem wil passeren. David gaat een stukje opzij; zodra de neger voorbij is, begint hij hem te slaan. Het wordt opname in een psychiatrische kliniek. Zijn therapeut weet op den duur enig vertrouwen bij hem te wekken. Dan blijkt, dat David zich ziet als een randpion, een van twee dubbelpionnen, de andere is zijn buurvrouw. Hij komt nooit van haar af, tenzij hij de lijn kan verlaten. En dan krijgt hij de kans om een zwarte pion en passant, in het voorbijgaan te slaan.

Tijdens zijn herstel beseft hij, dat de anderen ook iets van een schaakstuk hebben. Thomas, zijn universitair docent, een beer van een vent, die hem een keer ten onrechte voor een tentamen heeft laten slagen, ziet hij als een toren, een sterk en onverwoestbaar kasteel, voor hem als randpion een steun in de rug. Gilles, die de wonderlijkste trucs kan uithalen met elektronica, is een paard, een werkpaard en een paard dat kan steigeren. En Paul, de verkoper, is een loper, die het hele land

afreist. En dat is de tragiek van Paul. Zijn vader was in de jaren zestig verkoper van het jaar. Die was de goede looper, hijzelf is de slechte. Hij is mislukt en daaruit trekt hij de uiterste consequentie.

David gaat het beter. Een slimme dokter komt erachter, dat een stofwisselingsziekte de oorzaak is van zijn slechte gezondheid. En Thomas komt in de problemen. Zijn baan op de universiteit staat op de tocht. Hoewel hij niet geïnteresseerd is in het werk dat hij doet, wil hij, luiard, dit gemakkelijke baantje toch niet kwijt. Hij herinnert zich zijn broer, die altijd won door vals te spelen. Dat gaat hij ook doen. Uit zijn studententijd kent hij Pools en Hongaars. Hij vertaalt artikelen uit Poolse en Hongaarse tijdschriften en geeft ze uit onder zijn eigen naam. Zijn prof heeft hem door, maar is er eigenlijk mee ingenomen dat zijn vakgroep publiceert. Anders wordt hij zelf nog wegbezuinigd! Vals spelen wint.

En Gilles? Gilles doet mee aan een toernooi, waar hij wordt ingemaakt door een bloedmooie vrouw met diepblauwe ogen. Ze daagt hem uit voor een correspondentiepartij en Gilles is absoluut niet van plan om die te verliezen. Hij bouwt een schaakcomputer die de partij voor hem moet spelen. Een Amerikaanse maatschappij blijkt belangstelling voor die computer te krijgen en Gilles krijgt de vrije hand om hem te vervolmaken. Hij mag hem ook een naam geven en denkend aan de ogen van de vrouw wordt dat Deep Blue.

De hoofdstukken worden voorafgegaan door krantenkoppen over de val van de communistische regimes. Er is een verzonden bericht bij: de zelfmoord van de Russische generaal Stalematov. Stalemate betekent pat en eind jaren tachtig werd de patstelling tussen Oost en West opgeheven. Ook de politiek is een schaakspel.

In de tekst staan enige partijen die de mannen spelen. Ik moet bekennen, dat ik niet zie welke betekenis die hebben. Het

zijn partijen uit de schaakliteratuur, de meeste van een niveau waar zelfs sterke amateurs niet aan kunnen tippen. Illustreer die karaktereigenschappen van de spelers? Zijn ze ergens symbool van? Ik weet het niet.

Schaken speelt een belangrijke rol in het boek. Maar gaat het er wezenlijk over? Tot het moment dat David zijn psychose krijgt, wijst niets erop, dat het schaken hem daartoe brengt. Veel eerder het gevoel dat hij een mislukking is, dat hij een ongelukkige jeugd heeft gehad, dat hij niet gezond is. En dat hij bedenkt, dat de anderen ook schaakstukken zijn, is natuurlijk een aardige gedachte, maar ook niet meer dan dat. Ik denk eerder dat we de waarde van het boek in de ondertitel moeten zoeken: een eigentijdse roman. En in de uitbeelding van de persoonlijkheden, zolang het niet gaat om de diepgang – maar hebben ze die? – is het niet ongeslaagd.

6. Paolo Maurensig, De Lüneburger variant.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog verscheen in de nazi-pers een artikelenreeks, ondertekend en mogelijk ook geschreven door Aljechin over het arische en het joodse schaak. Het is duidelijk waaraan hij de voorkeur gaf.

De door de schrijver verzonden naam Lüneburger variant is een opening waarin wit een paard offert tegen twee pionnen ter wille van een dynamische ontwikkeling. Het valt niet te bewijzen, of het offer correct is of niet; het hangt af van de inventiviteit van de spelers wat ze ervan maken. Zo'n opening zou volgens Aljechin typisch joods zijn: incorrect, maar door bluf en listigheid te winnen. Heel wat anders dan een correcte, systematische spelvoering. Het hoeft geen betoog dat deze infame theorie geen enkele wetenschappelijke waarde heeft. Dat zal Maurensig ongetwijfeld ook weten, maar

hij heeft hem wel als motief gebruikt voor zijn boek.

De hoofdpersoon is een Oosteuropese grootmeester, afkomstig uit een zeer welgesteld en kunstzinnig joods milieu, voor de oorlog wereldkampioenskandidaat. Zijn concurrent is een Duitser, fanatiek nazi.

In een toernooi waarin ze beiden uitkomen, weet eerstgenoemde, ondanks zware intimidatie, de eerste prijs te winnen.

In de oorlog belandt hij in een concentratiekamp. Zijn Duitse tegenstander blijkt daar de kampcommandant te zijn en herkent hem. Hij wenst zijn eigen superioriteit en die van het arische schaak te bewijzen. De jood moet tegen hem schaken. Deze speelt voor de vorm en doet niet echt zijn best. Hij verliest en wordt gedwongen de executie van een medegevangene mee te maken. De volgende keer zijn het er twee en zo gaat het door volgens de bekende meetkundige reeks. Om anderen te redden is hij wel gedwongen zich volledig te geven.

Hij overleeft het kamp, maar het schaken heeft voor hem na de oorlog begrijpelijkerwijze al zijn aantrekkelijkheid verloren. Zijn kwelgeest leeft verder onder een valse naam en brengt het tot welstand. Om niet ontmaskerd te worden schaakt ook deze niet meer. Op uiterst subtiele wijze weet de hoofdpersoon hem toch te ontmaskeren.

Ik heb het boek uitvoerig gerecenseerd in de Triomfator, magazine van Charlois Europoort, jaargang 1995/96, nummer 4, pagina 13. Ik citeer daaruit: “Men kan het boek lezen als een detective. Het bevat alle spanningselementen, de climax en de ontknoping van het genre. In laatste instantie gaat het over heel wat meer: het afschuwelijk moreel dilemma of men mag meewerken aan een misdadig systeem, als men daarmee nog enig goed kan bereiken maar het systeem bevestigt, dan wel of men het rigoureuus moet afwijzen, ook al kost dat onschuldigen het leven.”

Wie is de grootste filosoof, Plato of Aristoteles? We hebben geen maatstaf om dat uit te maken. Maar in het schaakspel bewijst de uitslag wie de beste denker is. Daarom is het schaken een onmisbaar en onvervangbaar element in dit boek. Maar het is een hulpmiddel en niet de hoofdzaak.

7. Afsluiting.

“Meneer Euwe, moet je echt een beetje gek zijn om wereldkampioen te worden?”

Antwoord Euwe: “Het is niet strikt nodig, maar het helpt wel.”

De anekdote zal wel niet waar zijn, maar illustreert uitstekend hoe de goegemeente denkt over schakers. Wie zich denigrerend uitlaat over musici, afficheert zich als cultuurbarbaar, maar wie zegt het onbegrijpelijk te vinden dat volwassen mensen zich amuseren met een paar stukjes hout, roept bij niet-schakers geen verontwaardiging op.

Geen van de topspelers uit de hier besproken boeken is normaal. Zelfs Gijs Kaasschieter niet. Het is te begrijpen, dat hij wil vluchten, maar een normaal mens had dat na en niet voor de laatste ronde gedaan. En ook aan de amateurs in *De oase van Caïssa* zitten steekjes los.

Het tweede wat opvalt is, dat het met uitzondering weer van *De oase* en de eerste helft van *Een schaaknovelle* alleen gaat over de allerhoogste top. Alsof die alleen interessant is. En alsof schaken geen belangrijke rol kan spelen in het leven van een gewone amateur. Uit de werkelijke leven ken ik daar voorbeelden genoeg van – al zijn die niet allemaal even leuk.

En tenslotte: er zijn veel en veel meer boeken waarin schaken een rol speelt dan de zes die ik besproken heb. Een groot aantal is te vinden op de website www.chess.nl in literature.

HET VIJFDE ONTLOOPT DEGRADATIE

Maandag, 16 maart, ontving ons vijfde mededegradatiekandidaat Hendrik Ido Ambacht 2. Wie aan het kortste eind zou trekken kon afdaling niet meer ontgaan.

Er stond dus nogal wat op het spel!

Victor Hooftman was er niet bij, hij werd vervangen door Ron Ansem. Dat laatste had niet mogen gebeuren, want Ron had al 3 invalbeurten verricht, namelijk twee maal in het vierde en eenmaal in het vijfde! Deze beurt tegen de Ambachters was er dus 1 te veel!

Ron ging als gewoonlijk heftig van start. Van de eerste zet af aan op mat. De tegenstander gaf echter geen krimp en hield keurig de boot af.

Ron had in het begin al een pionnetje geofferd om zijn plannen kracht bij te zetten, maar in deze stelling staat hij al minder goed. Er volgde:

28. g4

Wit staat nu verloren.

28...,Td8 29. Dc4, Le3+! 30. Kh1, Td2

Een stuk in en de koning in matstand...

31. Th3, Txc2 32. exf5, Txf5 33. Txf5, gxf5 34. Tg3+, Lg5 35. Dd3, De4+

Wit geeft op en juist zo redde Ron ons gelukkig van de mogelijke afdaling naar de vierde klasse. Toch een unicum! Juichen om een nul!

Dit was niet de eerste nul, die kwam van Harry Nefkens.

In rapid tempo werd de partij gespeeld!

Na 26 zetten ontstond deze stelling. Harry meende dat een pion pakken op h6 niet mocht worden versmaad, dus:

27. Dxh6

Knabbelen aan de pionnen in het centrum via 27. cxd4 had, hoewel hij ook dan minder zou staan, nog enige baat kunnen brengen.

27..., d3 28. Dd2, Tee8 29. Ld1, e4

Dat veroorzaakt een penibele situatie! Een dubbele ruil op f3 dreigt. En 30. Tf1 baat zeker niet, omdat dan na die ruil op f3 Te8 naar e2 komt en Dame d2 ontvoert... of zelfs mat niet is te ontgaan.

30. Df4, Dxf4 31. gxf4, d2 32. Tf1, exf3+ 33. Lxf3, Te2+ 34. Kg3, Td3! 35. Kg4, Lxf3+ 36. Txf3, Txf3 37. Kxf3, Te1

En uit is de pret.

John Helstone verblijdde ons daarna met een vlekkeloze overwinning op de sterkste man van de Ambachters. John heeft een puik seizoen achter de rug: 4½ uit 6. De partij verliep voor beiden naar believen, totdat er weer eens een kink in de kabel kwam. Dat kinkje vertoonde zich aan de omstanders als volgt:

Wit, Hans Bax, had hier 19. Lxe5 kunnen proberen, maar de kermis zou dan als altijd een koude thuisreis hebben opgeleverd: 19... dxe5 20. Pxe5, Dd8 21. Dxf5, Lg5 22. Df5, Lxd2 23. Ted1, Lxc1 24. Txd8, Tcxd8 25. axb5, axb5 26. a4, bxa4 27. bxa4, Td4 en Zwart gaat winnen.

Maar er was nog een kink!

19. Ph2, Lg5 20. Kf1

Beter: 20. Tcd1, Pxd2 21. Dxd5, Pxe1 22. Txe1, Dxd3 23. Te3, Dd7 Zwart staat dan wel beter, maar of die kink het losschieten van de kabel tot gevolg heeft valt te bezien.

20... Pxd3 21. De2, Pf4 22. De3, h6 23. Pf3??

23. Dc3 had nog tegenstand geboden.

23... Pxd3

Zo valt het luik onder de witte voetjes weg.

Als derde eindigde de partij aan bord 1, waar Zwart the magnificent seven (7 uit 7) niet vermocht te scoren.... De partij had hij zelfs dik kunnen verliezen, maar de tegenstander kon wel aardig schaken, maar niet altijd de beste zet vinden. En in die gevallen wil de uitslag wel eens meevallen! Al na 6 zetten zat Zwart in dromenland, waar hij winst van een pion en daarmee de partij, meende te zien. Toen Zwart wakker werd stond hij vrijwel verloren.

Van der Werff – De Jong

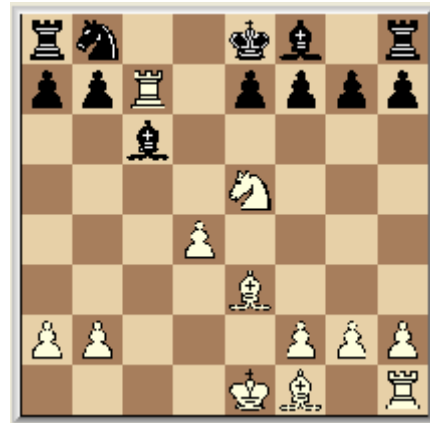
1. e4, Pf6 2. Pc3, d5 3. exd5, Pxd5 4. Pxd5, Dxd5 5. d4, Lf5 6. Pf3, De4+?

Pion c2 stond hapklaar droomde Zwart...

7. Le3

Totaal niet naar gekeken! Wit gaat Ld3 spelen en komt een straatlengte aan tempi voor. Toch maar doorgezet, zo goed zou ie nou ook wel niet zijn!

7... Dxc2 8. Dxc2, Lxc2 9. Tc1, Le4 10. Txc7, Lc6 11. Pe5

Tijd voor toegepaste psychologie! Eerst lang nadenken en dan met overtuiging de slechtste zet doen! Ik kan het iedereen aanraden! De keuze was 11... Pd7 of zelfs 11... Tg8 in beide gevallen afwikkelen naar een slecht staand spel, of de indruk wekken.... Dat laatste lukt soms!

11... Kd8?? 12. Pxf7

Zie je wel. Zo komt het weer goed!

Wit had natuurlijk gewoon 12. Txc6 moeten spelen en dan pas op f7 schaakie spelen.

12... Kxc7 13. Pxd8, Ld5

Even die knol in het hoekje op stal zetten en later afzadelen.

14. a3

14. b3, Lg8 15. Lc4, e6 16. f4, g6

14... Pd7 15. Ld3, Pf6 16. 0-0, Kd8 17.

Tc1, Tc8 18. Txc8+, Kxc8 19. f3, Kd8 20.

Kf2, g6

Verdere tijd ontbreekt. Het paard moet nu toch echt weg.

21. Pxd6, hxd6 22. Lxd6

Wit heeft drie pionnen voor het stuk, maar wat voor pionnen!

22... Lg7 23. g4, Lg8 24. h4

De meute jachthonden komt huilend aangesnel.

24... Pd5 25. g5, Pxe3 26. Kxe3, e6 27.

h5, Ke7 28. h6, Lh8

Het zijden draadje waaraan Zwart hangt is zichtbaar.

29. f4

Waarom doet die man nu steeds van die goede zetten?

29..., b6 30. b4, Lf7

Is bij dammen ruit 22 de kerkhofruit, bij schaken staat f7 in een kwade reuk! Voor sommigen is die reuk dan toch verleidelijk....Zo ook hier!

31. Lxf7

31. Le4 werd door Zwart gevreesd...

31..., Kxf7 32. Ke4, Kg6 33. b5, Kh5 34. d5, exd5+ 35. Kxd5, Kg6

Kan Wit nog wat? Bijv.: 36. Kc6, Lb2 37. a4, Lc1 38. f5+, Kh7 39. g6+, Kxh6 40. Kb7, La5 41. Kb7, Kg7 en remise is het einde.

36. Ke4, Lb2 37. a4, Lc3 38. Kd3, Lb2 39. Ke4

En Wit dacht hardop aan remise, Zwart ook.

Victorie was er ook voor Koos de Hoog. Hij verschalkte zijn tegenstander in het middenspel, aan welke exercitie hij een stuk overhield. Daarna was het opvoeren van de druk, een druk die werd doorgevoerd totdat de tegenstander door de vlag ging.

Toen was daar het memorabele moment waarop Ron Ansem de vlag streek, een ceremonie, die ons als klaroengeschal in de oren zal blijven klinken! Nooit is achteraf een nederlaag zo bejubeld. Bij winst had de partij verloren zullen worden verklaard en mogelijk oorzaak kunnen worden van alsnog degradatie.

Izak Stolk won zijn potje, verdween stilletjes, dus geen partij voorhanden om uit voor te lezen.

Cor van As had de hele partij het heft in handen, totdat een vergissing hem te binnen schoot. Niet zo erg, maar die uitvoeren wel!. Dat was de laatste nul.

De wedstrijdwinst werd binnen gebracht door Wil de Boer. Hij had zijn partij degelijk opgezet en kreeg de wind in de zeilen toen de tegenstander wat lichtvaardig met enkele pionnen omsprong. Die voorsprong werd geleidelijk overgebracht naar het eindspel. Na 46 zetten werd er niet meer genoteerd en werd de strijd voortgezet tot het bittere einde, een einde dat de Ambachter moest bezuren.

Daarmee behaalden we op het nippertje een 4½-3½ zege, net voldoende om de dans te ontspringen en die over te laten aan de Ambachters, die hierdoor een klasse zullen moeten afdalen.

Persoonlijke prestaties:

De Jong – V.d. Werff	½-½
Van As – V.d. Berg	0-1
Helstone – K. Bax	1-0
Nefkens – Plomp	0-1
De Hoog – H. Bax	1-0
Stolk - Rubio Perez	1-0
De Boer – V.d. Vlis	1-0
Ansem – Peusken	0-1
	4½-3½

Eindstand 3C:

1. Groenord 2	12	33½ K
2. Messemaker 1847 4	12	32½ P
3. Charlois Europoort 5	7	29
4. Shah Mata 4	6	28
5. Erasmus 5	6	25½
6. Krimpen a/d IJssel 4	5	25½

7. Oostflakkee 2	5	25	
8. Hendrik Ido Ambacht 2	3	25	D

HET DERDE EINDIGT

IN MINEUR

Hoewel de kop anders doet vermoeden heeft het derde toch een goed seizoen gedraaid. In de eindstand wordt de tweede plaats ingenomen, een plaats die een nog fraaiër aanzien had kunnen krijgen indien de laatste wedstrijd in winst zou zijn omgezet. Dat lukte echter bij het bezoek aan het toch lager geplaatste Barendrecht 1 niet. Twee partijen werden door onze vertegenwoordigers gewonnen en ook twee in remise beëindigd, daarentegen gingen vier partijen verloren.

Liefrink – Steenberg	1-0
De Bruijn – Bongers	½-½
Meijer – De Korte	½-½
v. Wilgenburg – v. Meerkerk	0-1
v. Sprang – Pijpers	1-0
Dortmond – Valk	1-0
Mooijweer – De Knecht	0-1
<i>Bakker – Cogenbach</i>	<i>1-0</i>
	5-3

Uit de match:

Jan de Korte – Robbert Meijer

1. e4, e5 2. Pf3, Pc6 3. Lb5, a6 4. Lxc6, dxc6 5. 0-0, Pe7 6. d3
6. Pxe5, Dd4 7. Dh5, g6 8. Dg5, Lg7 9. Pd3, f5 10. e5, Dg4 11. De3, Pd5 12. De1, Dd4 13. Pxd5

6..., Pg6 7. Le3, Le7 8. Dd2, 0-0 9. d4, exd4 10. Dxd4, Lg4

Tien zetten eerder had deze zet kunnen leiden tot de Johan Barendregt-variant, evenals de witspeler geboren op Schouwen-Duiveland.

11. Pbd2, Dxd4 12. Pxd4, Lf6 13. f3, Ld7 14. Tab1, c5

Beiden hebben een uur bedenktijd verbruikt. De stelling kent beperkingen en is moeilijk te hanteren, vooral voor Wit. Het thema is klassiek: pluspion op de koningsvleugel tegen het loperpaar.

15. P4b3, b6

Zwart versterkt zich positioneel, Wit moet compensatie zoeken.

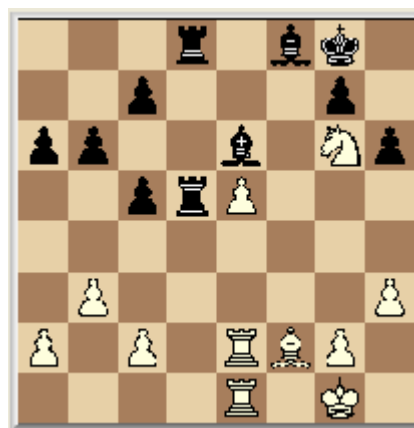
16. f4

Bewust gespeeld, neemt Lc6 voor lief.

16..., Tfe8 17. e5, Le7 18. Pf3, f6 19. Tfe1, fxe5 20. fxe5, Lc6 21. Pbd2, Ph4 22. Lf2, Pxf3+ 23. Pxf3, Tad8 24. Te2, Tf8 25. Pd2, Ld5 26. Tbe1, Le6

Wit heeft een vrijpion, maar Zwart de controle.

27. h3, Td7 28. b3, Tfd8 29. Pf3, h6 30. Ph4, Td5 31. Pg6, Lf8

32. Pxf8

Gemiste kans! 32. Pf4!. Beiden waren na de 25ste zet in tijdnoed, hoewel Wit minder dan Zwart.

32..., Kxf8 33. Lg3, Td1 34. Lf2, Txe1+ 35. Lxe1, Td1 36. Kf2, Td7 37. Lc3, Ke8 38. Ke3, Tf7 39. Td2, Td7 40. Tf2, Tf7 41. Td2, Td7 42. Tf2, Tf7 43. Td2

Remise.

Opmerkingen: Jan de Korte.

Frits Steenbergen had in Feike Liefink (met afstand Barendrechts topspeler met 2060 Elo) aan bord 1 een flinke kluit te verteren. Liefink verliet zich op de inzichten van Tsjigorin, die echter heden ten dage worden geacht wat mank te gaan aan gezonde centrumstrategieën. Maar bij niet adequaat tegenspel wil het systeem wel eens werken! Aardige partij om te bekijken.

Steenbergen – Liefink

1. d4, d5 2. c4, Pc6 3. e3

Wit heeft hier 2 goede antwoorden: 3. Pf3 en 3. Pc3 Met de eerste wordt 3..., dxc4 praktisch onmogelijk gemaakt, maar komt 3..., Lg4 in beeld, met de tweede is 3..., Lg4 zo goed als verhinderd, maar 3..., dxc4 weer mogelijk. De mij bekende voorbeelden geven steeds aan Wit de voorkeur.

3..., e5

Die oude Albin doet ook nog een duit in het zakje!

4. dxe5, d4 5. Pf3, Lb4+ 6. Ld2, dxe3 7. fxe3, Lg4 8. Le2, Lxf3 9. Lxf3, Dh4+ 10. g3, Dxc4 11. Lxc6+, Dxc6 12. Tf1, Td8 13. Db3!, Lxd2+ 14. Pxd2, Dd5 15. Dxd5, Txd5 16. Pf3, Pe7 17. Tc1, c6 18. Tc3, 0-0 19. Ke2, Tb5 20. Tc2, Td5 21. Tfc1, Pg6 22. Tc5, Txc5 23. Txc5, Te8 24. a3, Kf8 25. b4, a6 26. a4, h6 27. b5, axb5 28. axb5, cxb5 29. Txb5

Het spel van Frits verdient alle lof. Dit eindspel heeft hij met logisch verweer weten te bereiken en hij staat zeker niet

met lege handen. Hij meende dan ook een remise voorstel te mogen lanceren. Zwart, als Barendrechter, dacht zeker dat Shell een voorstel tot injecteren van afvalstof in de grond onder zijn huis deed en sprong als een kikker uit de kruiwagen.

29..., Te7 30. Kd3, Ke8 31. Kd4, Kd8

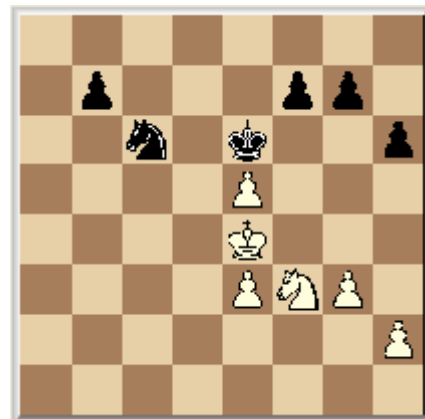
Na het doen van dergelijke toch eerzame voorstellen wil de aandacht wel eens verslappen. Zo ook hier!

32. Td5?!

Torenruil kan in zo'n stelling tot verderf leiden....maar het hoeft niet.

32..., Td7 33. Pd2, Pe7 34. Txd7+, Kxd7

35. Pf3, Ke6 36. Ke4, Pc6

37. h4?

Eerst hier is de situatie zeer bedenkelijk.

Goed was: 38. g4!, b5 39. Pd4+!!, Pxd4 40. exd4, f6 41. d5+, Ke7 42. e6, h5 43. Kd4, Kd6 44. h3, hxg4 45. hxg4, g6 46. e7, Kxe7 47. Kc5 en wat rest is remise.

37..., b5 38. Kd3

Een dwaling van de geest! Het is nu direct gebeurd:

38..., Pxe5+

Opgegeven. Ter aanvulling: 38. Pd4+, Pxd4 39. exd4, f5+ (zie het verschil bij 37. h4) 40. exf6, gxf6 41. g4, b4 42. Kd3, Kd5 43. h5, b3 44. Kc3, b2 45. Kxb2, Kxd4 en Zwart wint.

Door de zwaar bevochten overwinning redde Barendrecht het vege lijf in de 2^e klasse. Van de vier spelers van het derde met een plusscore haalde alleen Jaap van Meerkerk een heel punt.

De eindstand in 2A:

1. Papendrecht/Albl. 1	10	33	K
2. Erasmus 3	8	28½	
3. WSV 2	8	27½	
4. Nieuwerkerk a/d IJssel 2	7	29½	
5. Barendrecht 1	7	25	
6. Lombardijen 1	6	29½	
7. <i>Maassluis 1</i>	6	27½	D
8. <i>De IJssel 2</i>	4	23½	D

HET VIERDE PROLONGEERT HET TWEDE KLASSERSCHAP

De benarde positie van ons vierde team noopte tot een overwinning in de laatste ronde in en tegen Spijkenisse 4. Op papier mocht die opdracht geen moeilijkheden opleveren, maar dan moest wel een achttal worden afgevaardigd, dat onze meerderheid zou kunnen bevestigen. In vorige ontmoetingen in dit seizoen schortte het nogal eens aan dat verlangen, wat dit op papier voldoende sterk team enkele malen deed struikelen over mindere goden. Ook deze keer was het team niet volledig, maar wel goed genoeg! Het resulteerde dan ook in een eclatante 1-7 overwinning, een zege die het vierde bewaarde voor afdalen naar een lagere klasse.

Het bovenspit ging naar Gilles Donze, Emiel Verhoef, Lucian Mihailescu, Patrick van der Velden, Daniëlle Talmon, Leon de Kroes en invaller Rens Hesselmans, het onderspit naar invaller Peter Hurkmans.

De eindstand:

1. Charlois/Europoort 4	13	38½	K
2. Hendrik Ido Aambacht 1	11	33½	
3. Groenoord 1	10	34½	
4. IJsselmonde 1	10	33½	
5. De Willige Dame 2	5	23½	
6. Erasmus 4	4	26½	
7. <i>SO Rotterdam 5</i>	2	16½	D
8. <i>Spijkenisse 4</i>	1	17½	D

HET EERSTE ADEMT NOG!

Zaterdag, 28 maart, ging het eerste, zonder Pietrow en aangevuld met Flanders, met weinig moed in de schoenen naar Bergen op Zoom om daar in de zaal Elise niet naar Schumann's Fier Elise te luisteren, maar om plaats te nemen achter prachtige houten borden opgeluisterd met goed aan de maat zijnde stukken. De Bergenaren hadden een enorme puntenvoorsprong op ons team, dat tot nu slechts paaseieren had weten te rapen. Het was een wedstrijd van erop of eronder, want een nieuwe nederlaag zou ons lot bezegelen, winst zou ons nog vingernagelgrip geven aan de boven ons staande teams.... mits die zelf ook niet aan de haal met punten waren gegaan.

Het werd dan ook een middagje spitsroeden lopen, een bezigheid die ons gezien onze grote ervaring daarin, niet vreemd was.

Na ruim 2 uren spelen verliet ons Jan Seeleman, die zijn Pirc in een Porc had zien opgaan. In de Byrne-variant (4. Lg5) liet hij na de witte dameloper het vuur aan de schenen te leggen (6..., g5 is dan de gedachte voortzetting, in plaats daarvan koos hij voor 6..., c6, wat Wit gelegenheid gaf tot 7. f4) Hierdoor kwam hij niet tot ontwikkeling, maar wel in de verdrinking! Na de 19^e van Wit (Le2-f3) was dit de stelling:

Zwart staat hier al zeer slecht.

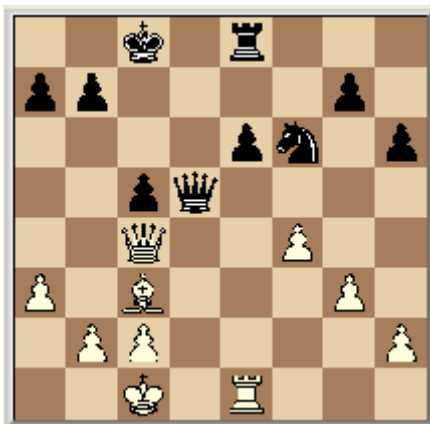
19... bxa3

Andere zette zijn minder belastend, maar niets is goed genoeg.

20. Pf6+, Pxf6 21. Lxb7, a2 22. Da5, a1D+ 23. Dxa1, Lxb7 24. exf6 en enkele zetten later gaf Zwart op.

Cander Flanders maakte even later probleemloos remise aan bord 8. Het was een soort Meraner van Zwart (Cander), waarin de damevleugel werd ontdaan van overtollige pionnen. Er bleef daarna niets meer te wensen over voor beide partijen, remise dus logisch.

Jos van der Kaap boekte een winstpartij tegen een Scandinaviër, gespeeld door Van Dongen. Al in de opening werd de Zwartspeler met een fors probleem opgezadeld. Het kostte hem zeer veel tijd een behoorlijke oplossing te vinden. In de diagramstand had hij nog enkele minuten over.

Zwart staat hier al duidelijk verloren.

26. Da4, Td8 27. Dxa7, Pe4 28. La5, Td6

Deze zet kostte \zwart de tijd die hem nog restte, er bleven nu alleen nog maar seconden over. Iedere zet van Wit werd vooraf gegaan door een al boven de stelling gereed hangende hand van Zwart om snel een stuk te kunnen beroeren!

29. Da8+, Kd7 30. Dd8+, Kc6 31. Db6+, Kd7 32. Dc7+, Ke8 33. Kb1, Td7 34. Db8+, Ke7 35. Dg8, Kf6 36. Dh7, Kf7

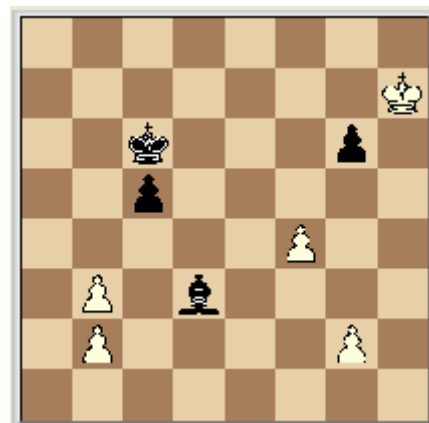
Zwart had zich in die verschrikkelijke tijdnoodfase geweldig geweed, maar hier met nog 2-3 seconden te gaan, had hij 36... Df5 moeten spelen en misschien had hij de tijdcontrole dan nog gehaald...

37. Dxe4

En Zwart gaf zich over.

Daarna begon de zon te schijnen, letterlijk en figuurlijk! De letterlijke zon noopte Henk de Kleijnen de tafel te verhuizen, want die zon scheen hem in zijn nek, zoals vroeger de bekende cowboy, de Ouwe taaie.... Het bord leek in vuur in vlam te staan. Later toen de zon aan het firmanent een andere standplaats had gekozen, werd de tafel weer ergens anders neer gezet.

Figuurlijk scheen hij ook en wel als eerste aan het bord van Leo Verhoeven. De Bergenaar, met een tongval van over de grens, liet zich een stuk afhandig maken toen een zwarte pion van Leo de overkant op een haar na haalde. De overwinning was ook al zo'n kantje boord geval.

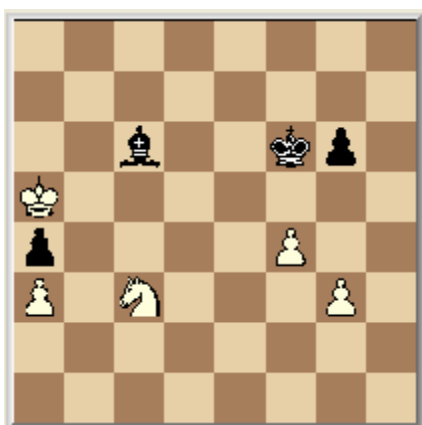

45... g5+ 46. Kh6, gxf4 47. Kg5, Le4 48. Kxf4, Lxg2 49. Ke3, Kb5 Wit geeft op.

Zo namen we de leiding in de match: 2½-1½. Een weelde, lang niet gevoeld!

Leo de Jager had lange tijd gelijk op gespeeld in een door hem Frans verdedigde partij, maar kwam in het eindspel toch nog in moeilijkheden. Met een loper moest hij concurreren met een paard dat hem na zat achter zijn pionnen. Even zag het er donker uit, toen een pion werd ingeboet, maar later scheen ook over dit bord het zonnetje.

Na 56 zetten kwam dit op het bord:

57. Kb6, Lc7 58. Kc7, Lh3 59. Pd1
 59. Pxa4, g5 60. Pc3, gxf4 61. Pxf4, Lf1
 De sleutelzet 62. a4, Ke4 en de g-pion
 verdwijnt en daarmee de kans op wint.
59..., g5 60. fxg5, Kxg5 61. Pe3, Le6 62.
Kd6, Lc8 63. Ke5, Lb7 64. Kd4, Lc6 65.
Pc4, Lb5 66. Pe5, Le2 67. Ke3, Ld1 68.
Kf2, Lh5 69. Pf3, Lxf3 70. Kxf3, Kf5
 De zwarte koning kan nu tijdig a8
 bereiken, remise (3-2).

Nog 3 partijen te gaan en hoe stonden die er voor? Henk de Kleijnen had een kwaliteit gegeven in het middenspel, maar zat nog binnen de marge. Bij Staal en Sturm was het nog afwachten.

Pieter was het eerste dor de bocht, maar hij daarvoor eerst door het oog van de naald kruipen! Grote vrees bekwam ons in deze stelling waarin Pieter niet door had welk een gevaar hem bedreigde!

Hier moet Wit, die toch al minder staat, zijn toevlucht nemen tot 35. Pg1 om het noodlot niet te tarten. Maar Pieter ging onverstoort verder met zijn eigen plannen:

35. hxg6??

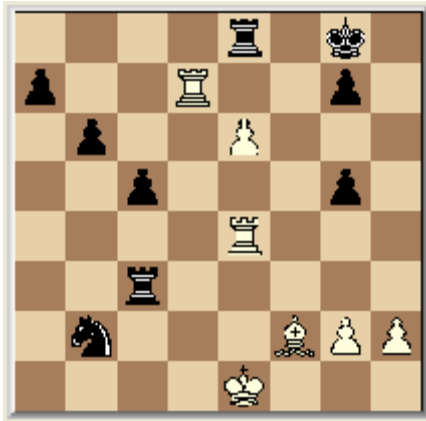
Zwart kon nu de partij uitblazen met 35...., Df3+ 36. Kg1, Lc5+ (37. Pd4, Lxd4#)
 Maar die zag dat ook niet!!

35..., hxg6?? 36. Tf1, Le7 37. Dg4, Ta2
38. Pg1, Dh5 39. Pf3, Ta8 40. Ph4, Dh5
41. Pf5+, Kh8 42. Dxb5+, gxh5 43. Tc1,
Ta6 44. Pxe7, Txe6 45. Pg6+, Kg7 46.
dxe6, Lxe4+ 47. Kg1, Kxg6 48. Tc8!

Pionpromotie is nu niet meer te vermijden, dus gaf Zwart op.

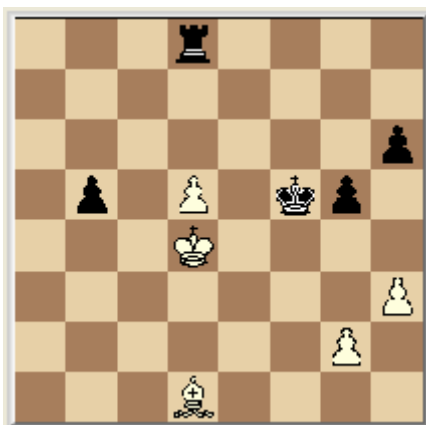
Wat scheen hier dat zonnetje toch heerlijk! (4-2). Voor het eerst geen vette nul meer als uitkomst van de wedstrijd.

Jaap kreeg een Nimzo-Indiër voorgeschoteld. Hij koos als antwoord voor de rustige Rubinstein variant (4. e3) Het spel volgde daarna de gebruikelijke theorie. In het middenspel dreigde het even minder goed te gaan, hetgeen resulteerde in materiële achterstand. Na de 42ste van Jaap kwamen we tot de volgende stelling:

42...., Pd3+ 43. Ke2, Pxf2 44. Kxf2, a5
 45...., Tc2+ 46. Kg3, Kh7 47. Txc5, Txe6
 48. Tdxg7+, Kh6 49. Tg8, Tc4 50. h4,
 Te3+ 51. Kf2, Te7 52. T8g6+, Kh7 53.
 Txb6, Txb4 54. Txc5, a4 55. Ta5 brengt
 geen van beiden winst.
 45. Te5, g6 46. Tb7, Tb3 47. Td5, Tb4
 48. Tdd7, Te4a 49. Tg7+, Kh8 50. Th7+,
 Kg8 51. Tbg7+

En Zwart meende hier over remise te moeten gaan praten. Wit haar daar nu ook wel oren naar. Een daarmee was de wedstrijdwinst binnen!! (4½-2½) En de zon zette nog meer kracht bij! Zwoegend was nog Henk. Na het inleveren van die kwaliteit bleef hij zich manmoedig verzetten. En met succes naar het scheen. In onderstaande stelling meende hij remise te mogen offeren.

47...., b4
 Was het antwoord. Henk meende dat hier 48. Kc4 die remise zou opleveren. Het zij mij vergund dit tegen te spreken: 48...., Ke5 49. Kxb4, Txd5 50. Lf3, Td2 51.Kc3,

Tf2 52. Lc6, h5 53. Kd3, Kf4 54. Kd4, h4 en Zwart wint.

48. Lg4+, Kf4 49. Lf3, Tb8 50. Le4, b3 51. d6, b2 52. d7, b1D

Wit geeft op.

Dat deed geen afbreuk aan de overwinning, de eerste punten na 7 ronden!

De stand met nog 2 ronden voor de boeg:

1. Charlois/Europoort	12	34
2. Souburg	10	33
3. Sliedrecht	9	30
4. Landau Axel	8	29
5. Bergen op Zoom	7	32½
6. HWP Sas van Gent 3	7	28½
7. De Pion 2	7	26½
8. Terneuzen	5	15½
9. Spijkenisse 2	3	15½
10. Erasmus 1	2	21½

18 april Terneuzen thuis

9 mei Sas van Gent 3 uit.

DE KAMPIOENEN

De finales zijn achter de rug, de plaatsen zijn verdeeld, de daaraan verbonden rechten geboekstaafd!

De A- finale heeft als eindresultaat:

1. Van der Kaap	5½
2. Pietrow	4
3. Sturm	4
4. Van Meerkerk	4
5. Verhoeven	4
6. De Jager	3½
7. Seeleman	1½
8. Van den Hooven	1½

Jos van der Kaap volgt daarmee Jan Seeleman op als kampioen van Erasmus.

De eindstand van finale B:

1. Ouwehand	5½
2. Van 't Hoenderdaal	4½
3. Bongers	3½
4. Wilhelm	3½
5. Van der Velden	3
6. De Kleijnen	3
7. Flanders	3
8. De Jong	2

Ruurd Ouwehand heeft deze keer de B-titel van Erasmus veroverd. Hij treedt daarmee in de voetsporen van Evert van den Hooven.

Frits Steenbergen werd winnaar van de C-groep.

PERSONALIA

Wie hopen hun geboortedag al of niet in goede gezondheid te vieren in de naaste toekomst?

In de maand april:

7 april	Arie de Jong
9 april	Yaron Montagne 13 jaar
15 april	Jaap van Meerkerk
16 april	Leo Verhoeven
17 april	Carel Keller
20 april	Joop van 't Hoenderdaal
28 april	Ruurd Ouwehand
29 april	Peter Poot
30 april	Patrick van der Velden

In Mei:

6 mei	Joram Simons
12 mei	Cander Flanders
14 mei	John Helstone
16 mei	Peter Weeda
19 mei	Emiel Verhoef
26 mei	Ron Ansem

In juni:

1 juni	J. v.d Berg
4 juni	Marc Simons
5 juni	Olivier Vrolijk
7 juni	Rens Hesselmans
9 juni	Dick Huijgen

16 juni	Hidde Valk
23 juni	Cor van As
28 juni	Wil de Boer

Zij vallen nog in dit tijdsbestek van de club. Allemaal alsnog of al vast gefeliciteerd!

Met de woorden van de dichter Boutens besluit ik hiermee na ruim 23 jaren – waarschijnlijk voorgoed - mijn bijdragen aan Schaakpraet(je) en Lof der Zotheid :

*Gesproken of geschreven, leent het Woord
De vleugelen van zijn moeder, de
gedachte,
En snelt, verstild, bij dagen en bij nachten
Alweegs naar zijn bestemming voort.*

Deze woorden stonden gebeiteld in de gevel van het toenmalige hoofdkantoor van PTT in Den Haag en zij mogen ook de volgende redacteur tot leidraad dienen.

Arie de Jong